

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/09-09/36

Urbroj: 65-09-02

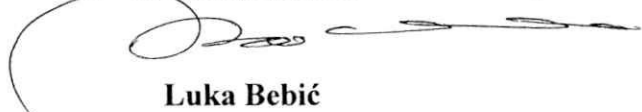
Zagreb, 20. kolovoza 2008.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 32. stavak 1. podstavak 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskom saboru, sukladno odredbi članka 15. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine, br. 29/02 i 63/07), dostavila Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, aktom od 20. kolovoza 2009. godine.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
10 000 Zagreb
Trg Sv. Marka 6

KLASA: 030-02/09-01/02
URBROJ: 567-10-2009-1

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 20-08-2009		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/09-09/36	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
56-09-01	1	-

Zagreb, 20. kolovoza 2009.

Predmet: Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Poštovani,

sukladno čl. 15. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07) i čl. 21., st. 2. Statuta Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (NN 7/03), dostavljamo Vam izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu, doneseno na 31. sjednici Upravnog odbora HAMAG-a, održanoj 7. srpnja 2009. godine.

S poštovanjem,

Predsjednik Uprave
Tomislav Kovačević

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
HRVATSKE AGENCIJE ZA MALO GOSPODARSTVO
ZA 2008. GODINU**

SADRŽAJ

1. PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	3
2. UVOD	4
3. JAMSTVA	4
3.1. Zaprimljeni zahtjevi za jamstva	5
3.2. Odobrena jamstva	7
3.3. Zahtjevi za isplatu jamstava	9
3.4. Isplate po jamstvima	11
3.5. Naplata potraživanja	11
4. PROVEDBA PROJEKATA IZ OPERATIVNOG PLANA ZA POTICANJE MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA ZA 2008. GODINU	12
4.1. Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva	13
4.2. Poduzetništvo žena i ciljnih skupina	17
4.3. Zadržano poduzetništvo	20
4.4. Razvoj obrtništva	23
4.5. Poduzetničke potporne institucije	26
5. PROJEKT „MREŽA KONZULTANATA“	30
5.1. Mjera 1: „Izobrazba i certificiranje konzultanata za malo gospodarstvo“	30
5.2. Mjera 2: „Sufinanciranje konzultantskih usluga“	31
6. MEĐUNARODNI PROJEKTI FINANCIRANI IZ EU I DRUGIH FONDOVA	34
6.1. PHARE 2005: „Jačanje kapaciteta strukture poticanja poduzetništva i ujednačavanja politika sa EU poveljom za MSP i pravnom stečevinom EU“ (SMEPED)	34
6.2. Švedski fond za potporu institucija RH: „Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika“	34
6.3. PHARE 2006: „Potpora za pripremu, uspostavu i akreditaciju budućih provedbenih agencija za OP Regionalna konkurentnost – IPA 3c komponenta“	35
6.4. CARDS 2004: „Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice“ – Bizimpact	35
7. OSTALE AKTIVNOSTI	36
7.1. Web stranica	36
7.2. Sajmovi	36
7.3. Konferencija: „Članstvo u NATO savezu – mogućnosti i izazovi za gospodarstvo“	36
7.4. Europski tjedan malog i srednjeg poduzetništva 2009.	36
8. FINACIJSKO POSLOVANJE U 2008. GODINI	37
9. ZAKLJUČAK	44

1. PISMO PREDsjedNIKA UPRAVE

Poštovani,

Poslovna 2008. godina svakom gospodarstveniku ostati će u trajnom sjećanju. Obećavajući početak godine, kroz rast poslovnih aktivnosti, nagovjestio je dobru poslovnu godinu. Dostupnost povoljnih financijskih sredstava omogućila je nesmetano odvijanje i razvoj poslovnog ciklusa te su planeri svih poduzetnika bili ispisani novim planovima i većim ciljevima.

Drugo polugodište, osobito razdoblje nakon ljeta, donijelo je poteškoće uslijed kojih se počeo osjećati nagli zaokret kod kreditora, a posljedično i kod poduzetnika.

2008. godina u povijesti HAMAG-a ostat će zabilježena kao godina preokreta. Postavši glavna operativna agencija za provedbu projekata iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva, HAMAG je osigurao preduvjete za ostvarenje smjernica Vlade RH o postojanju središnjeg mjesta za izdavanje potpora malom i srednjem poduzetništvu.

Samim time, sukladno svom nazivu i brojnim aktivnostima koje provodi i koje su usmjerene na razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva, HAMAG nedvojbeno postaje jedinstveno mjesto pružanja podrške malom gospodarstvu.

Svjesni gospodarskog značaja skorog ulaska Republike Hrvatske u NATO savez i Europsku uniju i potrebe dobre pripremljenosti hrvatskih poduzetnika, kako bi bili konkurentni na tim zahtjevnim tržištima, pomagali smo im kroz razne oblike. Samo u 2008. godini HAMAG je kroz projekte iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva odobrio više od 95 milijuna kuna bespovratnih potpora, od čega je više od 70 milijuna odobreno za jačanje konkurentnosti malog gospodarstva.

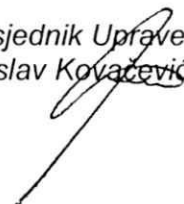
Posebno smo ponosni na svakodnevnu suradnju s partnerskim institucijama na terenu te s mrežom koja broji više od 80 certificiranih konzultanata za malo gospodarstvo. Bliskom suradnjom s poduzetničkom infrastrukturom stvorili smo kapilarnu povezanost jer se radi o poduzetničkim institucijama koje dnevno obrađuju više stotina poduzetnika s kojima smo putem njih povezani.

Jamstva u prošloj godini ostala su na razini prijašnje godine. Razlog tome su promjene na financijskom tržištu i teže mogućnosti pribavljanja financijskih sredstava. Još u rujnu 2008. godine broj odobrenih jamstava bio je čak 40% veći nego u istom razdoblju prethodne godine, nakon čega je došlo do stagnacije i daljnji razvoj događaja pratio je svima poznati trend usporavanja.

Trajno njegujući princip racionalnog poslovanja, nadošli događaji na svjetskom ali i hrvatskom gospodarskom planu, samo su pojačali odgovornost upravljanja troškovima, tako da smo s većim brojem djelatnika i znatno većim obujmom posla uspjeli napraviti znatne uštede režijskih troškova.

Ovakav rezultat posljedica je čvrste i ustrajne strategije, kao i njenog provođenja. Navedena strategija primjereno je usklađena sa Strateškim okvirom za razvoj 2006.-2013., dokumentom kojim je Vlada Republike Hrvatske odredila razvoj malog i srednjeg gospodarstva.

Predsjednik Uprave
Tomislav Kovačević

2. UVOD

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG) državna je agencija usmjerena na poticanje razvoja malog gospodarstva i povećanje njegovog udjela u ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske kroz razvoj učinkovite potporne infrastrukture na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, stvaranje poticajnog okruženja, omogućavanje korištenja potpora na temelju iskazanih potreba u financiranju, primjeni i razvoju tehnologija, unaprjeđenju kvalitete, povećanju konkurentnosti, osiguranju tržišta i novom zapošljavanju, te kroz povezivanje, suradnju i umrežavanje poduzetnika, institucija i potpora.

Uloga malih i srednjih poduzeća od velikog je značaja za razvoj gospodarstva i njihov udio u ukupnom gospodarstvu RH iznosi 99,4 %. Zato ne čudi kontinuirana usmjerenost HAMAG-a prema njihovom jačanju, razvoju i unaprjeđenju.

Izdavanje jamstava za poduzetničke kredite i bespovratnih potpora, razvoj poduzetničke infrastrukture i sufinanciranje konzultantskih usluga samo su neke od aktivnosti kojima HAMAG olakšava poduzetnicima pristup izvorima financiranja i obavljanju poduzetničke djelatnosti. Krajem godine Agencija je započela pripremu za akreditaciju u svojstvu posredničkog tijela za preuzimanje strukturnih fondova.

Uspješnom suradnjom s bankarskim sektorom, poduzetničkom infrastrukturom i drugim dionicima poticanja poduzetništva, HAMAG je tijekom 2008. godine postao još dostupniji korisnicima svoji usluga.

Prepoznajući važnost društva znanja, HAMAG veliku pozornost obraća na zapošljavanje kvalitetnog visokoobrazovanog kadra, koji predstavlja glavnu kreativnu silu njegovog napretka. Na dan 31. prosinca 2008. u Agenciji je bilo zaposleno 38 djelatnika, od kojih 76% s visokom stručnom spremom.

3. JAMSTVA

Jamstvima za poduzetničke kredite, u slučajevima kada poduzetnici raspolažu kvalitetnim projektima, a nedostatnim instrumentima osiguranja povrata kredita, HAMAG značajno pridonosi razvoju i jačanju poduzetništva.

Jamstveni potencijal Agencije utvrđuje Vlada RH i krajem prosinca 2008. godine povećan je za 500 milijuna kuna te iznosi jednu milijardu kuna.

Na dan 31. prosinca 2008. raspoloživi jamstveni potencijal HAMAG-a iznosi 565.755.878 kuna, a izloženost je 434.244.122 kune.

3.1. Zaprimljeni zahtjevi za jamstva

Tijekom 2008. godine Hrvatska agencija za malo gospodarstvo zaprimila je 213 zahtjeva za jamstvom.

Redni broj	Jamstveni program	Broj zahtjeva	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	POLJOPRIVREDA	87	40,85%	158.321.495	34,51%	231.612.858	29,74%
2	RAST I RAZVOJ	40	18,78%	135.399.780	29,51%	238.661.426	30,65%
3	NOVI PODUZETNIK	44	20,66%	48.825.838	10,64%	91.409.588	11,74%
4	PPDI	35	16,43%	36.160.813	7,88%	55.383.173	7,11%
5	OBRTNI KAPITAL	1	0,47%	2.268.000	0,49%	3.600.000	0,46%
6	NOVE TEHNOLOGIJE	2	0,94%	29.536.000	6,44%	52.520.701	6,74%
7	PODUZETNIK U ZONI	4	1,88%	48.320.000	10,53%	105.595.735	13,56%
Ukupno		213	100,00%	458.831.926	100,00%	778.783.481	100,00%

Tablica 1: Pregled zaprimljenih zahtjeva prema jamstvenim programima

Redni broj	Naziv kreditora	Ukupni broj zahtjeva	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	BANCO POPOLARE CROATIA	1	0,47%	7.250.000	1,58%	9.650.000	1,24%
2	CENTAR BANKA	1	0,47%	500.000	0,11%	7.230.082	0,93%
3	CREDO BANKA	3	1,41%	9.950.000	2,17%	12.404.392	1,59%
4	CROATIA BANKA	25	11,74%	23.216.010	5,06%	38.852.050	4,99%
5	ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK	8	3,76%	8.563.350	1,87%	12.405.194	1,59%
6	HBOR	69	32,39%	223.671.745	48,75%	331.045.158	42,51%
7	HRVATSKA POŠTANSKA BANKA	17	7,98%	38.749.660	8,45%	68.205.988	8,76%
8	HYPO ALPE - ADRIA BANK	5	2,35%	4.654.992	1,01%	5.835.730	0,75%
9	ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG	1	0,47%	950.900	0,21%	1.505.900	0,19%
10	KARLOVAČKA BANKA	1	0,47%	1.421.000	0,31%	2.255.759	0,29%
11	OTP BANKA HRVATSKA	4	1,88%	35.896.000	7,82%	94.589.653	12,15%
12	PODRAVSKA BANKA	4	1,88%	5.118.056	1,12%	8.015.167	1,03%
13	PRIVREDNA BANKA ZAGREB	6	2,82%	11.598.750	2,53%	22.096.552	2,84%
14	RAIFFEISEN BANK AUSTRIA	1	0,47%	1.501.817	0,33%	3.000.000	0,39%
15	SLATINSKA BANKA	13	6,10%	6.401.000	1,40%	8.852.793	1,14%
16	SLAVONSKA BANKA	1	0,47%	7.000.000	1,53%	10.177.826	1,31%
17	SPLITSKA BANKA	1	0,47%	7.000.000	1,53%	11.260.459	1,45%
18	ZAGREBAČKA BANKA	46	21,60%	57.894.572	12,62%	119.061.281	15,29%
19	Ostali	6	2,82%	7.494.075	1,63%	12.339.497	1,58%
Ukupno		213	100,00%	458.831.926	100,00%	778.783.481	100,00%

Tablica 2: Pregled zaprimljenih zahtjeva prema kreditorima

Iz pregleda strukture zaprimljenih zahtjeva po kreditorima vidljivo je da je gotovo jedna trećina od ukupnog broja zahtjeva upućena od Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu HBOR), s 48,75% udjela u strukturi ukupnog iznosa kredita i 42,51% udjela u strukturi planiranog iznosa investicija. Većinu zahtjeva za jamstvo HBOR je uputio prema jamstvenom programu „Poljoprivreda“.

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Sljedi Zagrebačka banka d.d. s 46 zahtjeva, koji se pretežno odnose na jamstveni program „Rast i razvoj“, te čine udjel od 21,6 % u ukupnom broju zahtjeva svih kreditora, 12,62% u okviru vrijednosti svih kredita, odnosno 15,29% u ukupno planiranim investicijskim ulaganjima.

Značajan broj zahtjeva zaprimljen je od Croatia banke d.d., nakon koje slijede Hrvatska poštanska banka d.d., Slatinska banka d.d., Erste&Steiermarkische bank d.d., te OTP Banka Hrvatska d.d.

Redni broj	Naziv županije	Ukupni broj zahtjeva	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	9	4,23%	12.478.749	2,72%	19.160.613	2,46%
2	BRODSKO-POSAVSKA	7	3,29%	27.282.431	5,95%	38.181.669	4,90%
3	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	4	1,88%	14.105.960	3,07%	26.517.923	3,41%
4	GRAD ZAGREB	10	4,69%	11.581.288	2,52%	18.982.861	2,44%
5	ISTARSKA	1	0,47%	950.900	0,21%	1.505.900	0,19%
6	KARLOVAČKA	6	2,82%	13.299.320	2,90%	26.713.815	3,43%
7	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	6	2,82%	14.067.684	3,07%	18.163.117	2,33%
8	KRAPINSKO-ZAGORSKA	2	0,94%	2.158.626	0,47%	4.712.172	0,61%
9	MEĐIMURSKA	7	3,29%	8.214.450	1,79%	19.691.228	2,53%
10	OSJEČKO-BARANJSKA	31	14,55%	58.886.888	12,83%	79.295.474	10,18%
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	6	2,82%	7.814.935	1,70%	10.446.609	1,34%
12	PRIMORSKO-GORANSKA	6	2,82%	24.884.500	5,42%	38.051.009	4,89%
13	SISAČKO-MOSLAVAČKA	15	7,04%	16.338.238	3,56%	24.557.450	3,15%
14	SPLITSKO-DALMATINSKA	18	8,45%	51.352.683	11,19%	78.168.039	10,04%
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	12	5,63%	31.004.893	6,76%	85.823.998	11,02%
16	VARAŽDINSKA	9	4,23%	33.241.931	7,24%	66.711.310	8,57%
17	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	12	5,63%	5.912.582	1,29%	10.125.482	1,30%
18	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	26	12,21%	37.447.726	8,16%	54.737.152	7,03%
19	ZADARSKA	10	4,69%	61.695.589	13,45%	110.199.927	14,15%
20	ZAGREBAČKA	16	7,51%	26.112.552	5,69%	47.037.733	6,04%
Ukupno		213	100,00%	458.831.926	100,00%	778.783.481	100,00%

Tablica 3: Pregled zaprimljenih zahtjeva prema županijama

Promatrajući strukturu broja zaprimljenih zahtjeva prema pojedinim županijama uočava se da je najveći broj zahtjeva za jamstva pristigao iz Osječko-baranjske županije (31 zahtjev - 14,55%), a slijede redom Vukovarsko-srijemska županija (26 zahtjeva - 12,21%), Splitsko-dalmatinska županija (18 zahtjeva - 45%), Zagrebačka županija (16 zahtjeva - 7,51%), Sisačko-moslavačka (15 zahtjeva - 7,04%), Šibensko-kninska i Virovitičko-podravaska županija (12 zahtjeva - 5,63%) Grad Zagreb i Zadarska županija (10 zahtjeva - 4,69%), dok je iz preostalih županija pristiglo manje od 10 zahtjeva.

Analiziramo li zahtjeve prema visini kredita i planiranih investicija, prvo mjesto zauzima Zadarska županija s 61,7 milijuna kuna odobrenih kredita (udjel od 13,45%), te 110,2 milijuna kuna planiranih investicija (udjel od 14,15%). Slijedi je Osječko-baranjska županija sa 58,8 milijuna kuna kredita (udjel od 12,83%) i 79,2 milijuna kuna planiranih investicija (udjel od 10,18%), dok se na trećem mjestu nalazi Splitsko-dalmatinska županija sa 51,3 milijuna kuna odobrenih kredita (udjel od 11,19%) u okviru 78,2 milijuna kuna planiranih investicija (udjel od 10,04%).

3.2. Odobrena jamstva

Tijekom 2008. godine odobreno je ukupno 180 jamstava (85% od zaprimljenih zahtjeva) u iznosu 198.462.356 kuna, čime je omogućeno 714.047.033 kuna investicija u gospodarstvo. U odnosu na 2007. godinu, ukupni iznos odobrenih jamstava u 2008. godini povećan je za 25,72 %.

Prosječna visina jamstva u 2008. godini iznosila je 1.102.569 kuna (23% više nego u 2007. godini). Prosječni pojedinačni kredit iznosio je 2.311.405 kuna (36% više nego u 2007. godini) dok je prosjek planiranih investicija povećan za 37 % te je u 2008. godini iznosio 3.966.927 kuna.

Redni broj	Jamstveni program	Broj odobrenih jamstava	Udjel (u %)	Iznos odobrenih jamstava (u kn)	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	POLJOPRIVREDA	79	43,89%	75.626.859	38,11%	151.972.473	36,53%	223.891.424	31,36%
2	PPDI	27	15,00%	20.883.747	10,52%	30.093.232	7,23%	43.693.612	6,12%
3	RAST I RAZVOJ	39	21,67%	58.443.623	29,45%	145.897.423	35,07%	293.189.074	41,06%
4	NOVI PODUZETNIK	31	17,22%	22.488.726	11,33%	34.501.853	8,29%	70.140.140	9,82%
5	OBRTNI KAPITAL	1	0,56%	420.034	0,21%	2.268.000	0,55%	3.600.000	0,50%
6	NOVE TEHNOLOGIJE	1	0,56%	7.500.000	3,78%	15.000.000	3,61%	26.150.000	3,66%
7	PODUZETNIK U ZONI	2	1,11%	13.099.368	6,60%	36.320.000	8,73%	53.382.783	7,48%
Ukupno		180	100,00%	198.462.356	100,00%	416.052.980	100,00%	714.047.033	100,00%

Tablica 4: Pregled odobrenih jamstava prema jamstvenim programima

Najveći broj jamstava odobren je prema jamstvenom programu „Poljoprivreda“, zatim „Rast i razvoj“, „Novi poduzetnik“ i „Područja posebnog državnog interesa“.

Najčešći razlozi odbijanja zahtjeva:

- formalni - nepotpuna dokumentacija, neudovoljavanje propisanim kriterijima
- pravni – neuređeni imovinsko-pravni odnosi, nepostojanje pravne osnove za gradnju
- ekonomski – dugotrajna insolventnost, izrazito nepovoljni financijski pokazatelji analize poslovanja, visoka rizičnost investicije po pitanju ostvarenja profitabilnosti

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Rb	Naziv kreditora	Broj odobrenih jamstava	Udjel (u %)	Iznos odobrenih jamstava (u kn)	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	CREDO BANKA	1	0,56	1.825.000	0,92	3.650.000	0,88	6.104.392	0,85
2	CROATIA BANKA	18	10,00	8.388.472	4,23	15.768.685	3,79	27.428.022	3,84
3	ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK	7	3,89	4.516.894	2,28	8.413.350	2,02	12.190.800	1,71
4	HBOR	68	37,78	99.390.705	50,08	221.959.745	53,35	328.772.007	46,04
5	HRVATSKA POŠTANSKA BANKA	8	4,44	15.084.262	7,60	26.934.660	6,47	41.633.719	5,83
6	HYPO ALPE - ADRIA BANK	2	1,11	1.012.827	0,51	2.025.654	0,49	2.109.575	0,30
7	ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG	1	0,56	760.720	0,38	950.900	0,23	1.505.900	0,21
8	KARLOVAČKA BANKA	1	0,56	994.700	0,50	1.421.000	0,34	2.255.759	0,32
9	OTP BANKA HRVATSKA	4	2,22	15.767.120	7,94	35.896.000	8,63	94.589.653	13,25
10	PODRAVSKA BANKA	3	1,67	1.847.706	0,93	3.925.090	0,94	6.822.201	0,96
11	PRIVREDNA BANKA ZAGREB	6	3,33	5.442.806	2,74	11.598.750	2,79	22.096.552	3,09
12	SLATINSKA BANKA	11	6,11	3.590.000	1,81	7.101.000	1,71	9.703.292	1,36
13	SPLITSKA BANKA	1	0,5	3.500.000	1,76	7.000.000	1,68	11.260.459	1,58
14	ZAGREBAČKA BANKA	44	24,44	32.369.601	16,31	63.116.783	15,17	136.501.021	19,12
15	Ostali	5	2,78	3.971.245	2,00	6.291.363	1,51	11.073.679	1,55
<i>Ukupno</i>		180	100,00	198.462.056	100,00	416.052.980	100,00	714.047.032	100,00

Tablica 5: Pregled odobrenih jamstava prema kreditorima

Najveći broj i iznos jamstava odobren je Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i to 68 jamstava odnosno 99,4 mil kn.

Slijede Zagrebačka banka d.d., Croatia banka d.d. te Slatinska banka d.d.

U okviru odobrenog broja jamstava, 17% odnosno 31 jamstvo odnosi se na tvrtke i obrte u vlasništvu žena.

Promatrano po županijama, najviše jamstava odobreno je za investicije u Osječko–baranjskoj županiji (24), potom slijede Vukovarsko–srijemska (21), Splitsko–dalmatinska (17) i Zagrebačka županija (13).

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Redni broj	Naziv županije	Broj odobrenih jamstava	Udjel (u %)	Iznos odobrenih jamstava (kn)	Udjel (u %)	Iznos kredita (u kn)	Udjel (u %)	Planirani iznos investicija (u kn)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	6	3,33%	4.064.815	2,05%	8.129.631	1,95%	13.011.322	1,82%
2	BRODSKO-POSAVSKA	7	3,89%	14.326.845	7,22%	27.282.431	6,56%	38.181.669	5,35%
3	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	4	2,22%	7.615.042	3,84%	14.105.960	3,39%	26.517.923	3,71%
4	GRAD ZAGREB	7	3,89%	5.240.837	2,64%	8.620.288	2,07%	14.870.249	2,08%
5	ISTARSKA	1	0,56%	760.720	0,38%	950.900	0,23%	1.505.900	0,21%
6	KARLOVAČKA	5	2,78%	4.346.887	2,19%	8.299.320	1,99%	11.914.079	1,67%
7	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	7	3,89%	7.963.842	4,01%	14.467.684	3,48%	18.818.622	2,64%
8	KRAPINSKO-ZAGORSKA	2	1,11%	1.574.877	0,79%	2.158.626	0,52%	4.712.172	0,66%
9	LIČKO-SENJSKA	1	0,56%	650.000	0,33%	1.300.000	0,31%	2.026.849	0,28%
10	MEĐIMURSKA	7	3,89%	4.647.225	2,34%	8.214.450	1,97%	19.691.228	2,76%
11	OSJEČKO-BARANJSKA	24	13,33%	23.409.410	11,80%	45.540.586	10,95%	58.882.941	8,25%
12	POŽEŠKO-SLAVONSKA	3	1,67%	2.582.500	1,30%	5.165.000	1,24%	6.578.173	0,92%
13	PRIMORSKO-GORANSKA	5	2,78%	7.722.289	3,89%	17.634.500	4,24%	28.401.009	3,98%
14	SISAČKO-MOSLAVAČKA	10	5,56%	7.358.780	3,71%	12.749.238	3,06%	20.194.070	2,83%
15	SPLITSKO-DALMATINSKA	17	9,44%	24.781.425	12,49%	61.686.826	14,83%	103.859.435	14,55%
16	ŠIBENSKO-KNINSKA	11	6,11%	15.157.525	7,64%	27.537.893	6,62%	80.788.853	11,31%
17	VARAŽDINSKA	8	4,44%	15.820.966	7,97%	31.641.931	7,61%	58.890.228	8,25%
18	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	11	6,11%	3.088.408	1,56%	6.942.582	1,67%	11.405.482	1,60%
19	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	21	11,67%	18.123.985	9,13%	32.440.926	7,80%	47.202.134	6,61%
20	ZADARSKA	10	5,56%	18.961.668	9,55%	61.695.589	14,83%	110.199.927	15,43%
21	ZAGREBAČKA	13	7,22%	10.264.310	5,17%	19.488.619	4,68%	36.394.768	5,10%
Ukupno		180	100,00%	198.462.356	100,00%	416.052.980	100,00%	714.047.033	100,00%

Tablica 6: Pregled odobrenih jamstava prema županijama

3.3. Zahtjevi za isplatu jamstava

Tijekom 2008. godine zaprimljeno je pet zahtjeva za isplatu po izdanim jamstvima. Najviše zahtjeva zaprimljeno je prema „Programu za poticanje gospodarskih aktivnosti na područjima od posebnog interesa RH“, važećem do listopada 2004. godine (tri zahtjeva).

Prema jamstvenim programima važećim od listopada 2004. godine zaprimljena su dva zahtjeva, jedan prema programu „Poljoprivreda“ i jedan prema programu „Novi poduzetnik“.

Izješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Vežano uz zaprimljene zahtjeve, u 2008. godini doneseno je pet odluka o isplati po jamstvima u vrijednosti od 1.555.163 kune. Visina izvršenih isplata prema navedenim odlukama iznosila je 1.354.134 kune.

Ukupna vrijednost svih isplata po osnovi jamstava u odnosu na ukupnu vrijednost svih izdanih jamstava do 31.12.2008. iznosi 2,08 %.

R.br.	Jamstveni program	Iznos kredita (u kn)	Iznos odobrenog jamstva (u kn)	Iznos jamstva s pripisanom kamatom (u kn)	Iznos odobrenih isplata po jamstvu (u kn)
1	2	3	5	6	7
1.	„Program za poticanje gospodarskih aktivnosti na PPI RH**“, važećim do listopada 2004.	407.780	326.224	409.667	321.904
2.	„Poljoprivreda“	2.141.774	1.070.887	1.070.887	1.039.592
3.	„Novi poduzetnik“	250.000	200.000	200.000	193.667
UKUPNO		2.799.553	1.597.111	1.680.554	1.555.163

Tablica 7: Prikaz zahtjeva za isplatu prema programima

*PPI RH = Područja od posebnog interesa Republike Hrvatske

Od ukupno pet zaprimljenih zahtjeva, dva zahtjeva uputila je Hrvatska banka za obnovu i razvitak te po jedan zahtjev Slatinska banka d.d., Croatia banka d.d. i Hypo – Alpe – Adria bank d.d. Najviši iznos isplate po jamstvu u visini 1.039.592 kune odobren je u korist Croatia banke d.d. (program „Poljoprivreda“) što predstavlja više od 66 % ukupno odobrenih isplata u 2008 godini.

Red. br.	Županija	Broj zahtjeva	Iznos kredita (u kn)	Iznos jamstva s pripisanom kamatom (u kn)
1	2	3	4	5
1.	Požeško-slavonska	1	78.800,00	68.962,18
2.	Karlovačka	1	78.000,00	68.262,34
3.	Virovitičko-podravska	1	250.979,50	272.442,40
4.	Bjelovarsko-bilogorska	1	2.141.773,87	1.070.886,94
5.	Grad Zagreb	1	250.000,00	200.000,00
UKUPNO		5	2.799.553,37	1.680.553,86

Tablica 8: Prikaz zahtjeva za isplatu prema županijama

3.4. Isplate po jamstvima

Red.br.	Temelj za isplatu po jamstvima	Iznos
1.	2.	3.
1.	Zahtjevi i odluke iz 2005. i 2006. godine	290.148,51
2.	Zahtjevi iz 2008. g. koji se odnose na programe važeće do 1.1.2005.	121.905,76
3.	Zahtjevi iz 2008. g. koji se odnose na programe važeće od 1.1.2005.	1.232.229,58
UKUPNO		1.644.283,85

Tablica 9: Prikaz isplata po jamstvima u 2008.godini

3.5. Naplata potraživanja

Ukupni iznos naplaćenih potraživanja temeljem izvršenih isplata po jamstvima do 31. prosinca 2008. iznosi 2.588.112,61 kn odnosno 13% ukupno isplaćenog iznosa po odobrenim jamstvima.

U 2008. godini naplaćeno je 1.319.871 kuna.

4. PROVEDBA PROJEKATA IZ OPERATIVNOG PLANA POTICANJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA ZA 2008. GODINU

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 02.05.2008. godine prihvaćen je Operativni plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu kojim su bili definirani projekti, korisnici, mjere i sredstva poticanja malog i srednjeg poduzetništva u 2008. godini.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva sporazumom je ustupilo HAMAG-u na provođenje sljedeće projekte:

- 1. Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva**
  - Uvođenje novih tehnologija
  - Marketinške aktivnosti
  - Tehničko usklađivanje
- 2. Poduzetništvo žena i ciljnih skupina**
  - Poduzetništvo žena
  - Poduzetništvo ciljnih skupina
- 3. Zadružno poduzetništvo**
  - Početna ulaganja u zadruge
  - Savjetodavne usluge
- 4. Razvoj obrtništva**
  - Tradicijski obrti
  - Umjetnički obrti
  - Očuvanje obrtničke tradicije.
- 5. Poduzetničke potporne institucije**
  - Regionalne razvojne agencije i poduzetnički centri
  - Poduzetnički inkubatori
  - Tehnološki parkovi

Subjekti malog i srednjeg poduzetništva iskazali su izuzetno velik interes za navedene projekte te je u HAMAG zaprimljeno 8.679 zahtjeva za dodjelom potpore, od čega je 4.641 zahtjev (53%) ujedno i odobren.

Ukupno je odobreno i isplaćeno 96.273.180 kn i to iz sljedećih izvora:

- iznos od 93.750.000 kn – doznačen od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za provedbu projekata u 2008. godini (prvotno planirana proračunska sredstva iznosila su 85.473.000 kn, a rebalansom Proračuna doznačeno je dodatnih 8.277.000 kn)
- iznos od 2.523.180 kn – odnosi se na preostala raspoloživa sredstva – doznačena 2007.g. od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, te na povrat od poduzetnika kojima su prvotno bile odobrene potpora, ali su vratili sredstva po odobrenju i/ili isplati.

U nastavku se daje pregled zaprimljenih i odobrenih zahtjeva kumulativno i po svim projektima, a potom je opisana provedba svakog projekta zasebno po mjerama.

Projekt	Spol *	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječne iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva	M	5.439	1.344.909.033	2.527	2.011	71.531.600	2.912	28.301	74,3
	Z				496				
	N				20				
Poduzetništvo žena i ciljnih skupina	M	2.434	114.878.847	1.594	384	11.631.000	840	7.294	12,08
	Z				1.192				
	N				18				
Zadružno poduzetništvo	M	109	13.715.960	43	27	2.500.000	66	58.140	2,6
	Z				14				
	N				2				
Razvoj obrtništva	M	616	36.504.343	404	286	4.188.980	212	10.369	4,35
	Z				118				
	N				0				
Poduzetničke potporne institucije	M	81	33.320.708	73	40	6.421.600	8	87.967	6,67
	Z				33				
	N				0				
UKUPNO:	M	8.679	1.543.328.890	4.641	2.748	96.273.180	4.038	20.744	100
	Z				1.853				
	N				40				

Tablica 10: Sažeti pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po svim projektima kumulativno za sve projekte

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

4.1. Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva

Cilj Projekta bio je unaprjeđenje proizvodnih procesa i tržišne konkurentnosti proizvoda i usluga s namjerom postizanja više razine sposobnosti suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama u sektoru malog i srednjeg gospodarstva.

Sukladno Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu, za Projekt Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva planirana su sredstva Proračuna u iznosu od 64.900.000 kn. Rebalansom Proračuna prvotno planirana sredstva su povećana na iznos od 71.188.000 kn, a u ukupno raspoloživa sredstva za isplatu bespovratnih potpora uključen je i iznos od 343.600 kn koji predstavlja preostala raspoloživa sredstva – doznačena 2007. godine od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, te povrat sredstava od poduzetnika kojima su bile odobrene potpore.

Kao korisnici državne potpore po ovom Projektu mogli su sudjelovati proizvodni i uslužni subjekti malog gospodarstva čija je djelatnost povezana uz stvaranje novo dodane vrijednosti (osim onih koji obavljaju primarnu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i ribarstvo) te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i asocijacije gospodarskih subjekata. Osnovni uvjeti za uključenje u projekt bili su pozitivno poslovanje subjekata i sjedište tvrtke na području Republike Hrvatske.

Na javni poziv nisu se mogli javiti podnositelji u stečaju, postupku likvidacije i oni koji imaju nepodmirene obveze prema državi i zaposlenicima.

Bespovratne potpore bile su namjenjene sufinanciranju sljedećih troškova:

- **Uvođenje novih tehnologija**
  - ulaganje u razvoj i nabavu novih tehnologija
  - transfer znanja - nabava industrijskog znanja (know-how), posebnih znanja i vještina, računalnog softvera usmjerenog proizvodnji
  - razvoj novih proizvoda i proizvoda s višom dodanom vrijednosti
  - ulaganje u ekološki prihvatljivije i energetski učinkovitije proizvodnje
  - stručno osposobljavanje zaposlenih za primjenu novih tehnologija u tehnološkim procesima
  - implementacija proizvoda akademske zajednice i drugih subjekata u poduzetništvo

- **Marketinške aktivnosti**
  - a) gospodarskih subjekata**
    - nastupe na sajmovima/izložbama i stručnim skupovima u 2008. godini za zakup prostora
    - promidžbeni materijal
    - istraživanje tržišta
    - kreiranje brenda
    - dizajn
    - učenje stranih jezika za gospodarske subjekte koji imaju više od 10% izvoza
  - b) jedinica lokalne i područne samouprave i asocijacija gospodarskih subjekata**
    - organiziranje i nastupanje na sajmovima / izložbama u 2008. godini za zakup izložbenog prostora te uređenje i opremanje izložbenog prostora

- **Tehničko usklađivanje**
  - uvođenje i certificiranje sustava upravljanja kvalitetom, okolišem, sigurnošću hrane i drugo
  - dokazivanje sukladnosti proizvoda
  - akreditacija laboratorijskih metoda
  - troškove stjecanja prava uporabe znaka Hrvatska kvaliteta, Izvorno hrvatsko i Hrvatski otočni proizvod
  - nabavka normi

Prema Projektu Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva za 2008. godinu, zahtjeve za uključenje u Projekt je dostavilo 5.439 poduzetnika, od kojih je 2.726 (50,1%) zadovoljilo formalne uvjete Projekta, slijedom čega je odobreno 2.527 zahtjeva (46,5%).

Mjera	Spol *	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječni iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Nove tehnologije	M	2.518	1.061.587.663	1.034	838	45.819.600	1.484	44.313	64,06%
	Ž				190				
	N				6				
Marketinške aktivnosti-gospodarski subjekti	M	1.656	200.595.686	810	626	14.145.000	846	17.463	19,77%
	Ž				179				
	N				5				
Marketinške aktivnosti-JLPS	M	38	3.232.983	34	29	825.000	4	24.265	1,15%
	Ž				4				
	N				1				
Marketinške aktivnosti-asocijacije	M	32	10.060.989	32	25	1.350.000	0	42.188	1,89%
	Ž				5				
	N				2				
Tehničko usklađivanje	M	1.195	69.431.712	617	493	9.392.000	578	15.220	13,13%
	Ž				118				
	N				6				
UKUPNO:	M	5.439	1.344.909.033	2.527	2.011	71.531.600	2.912	28.301	100,00%
	Ž				496				
	N				20				

Tablica 11: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po mjerama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva za dodjelom sredstava bespovratnih potpora odobren je po mjeri Nove tehnologije (1.034 zahtjeva), nakon čega slijede odobrena sredstava za mjeru Marketinške aktivnosti (876 zahtjeva) te za mjeru Tehničko usklađivanje (617 zahtjeva).

Mjera Marketinške aktivnosti obuhvaćala je tri aktivnosti:

- marketinške aktivnosti gospodarskih subjekata 86% (810 odobrenih zahtjeva)
- marketinške aktivnosti jedinica lokalne i područne samouprave 5% (34 odobrena zahtjeva)
- marketinške aktivnosti asocijacija gospodarskih subjekata 9% (32 odobrena zahtjeva).

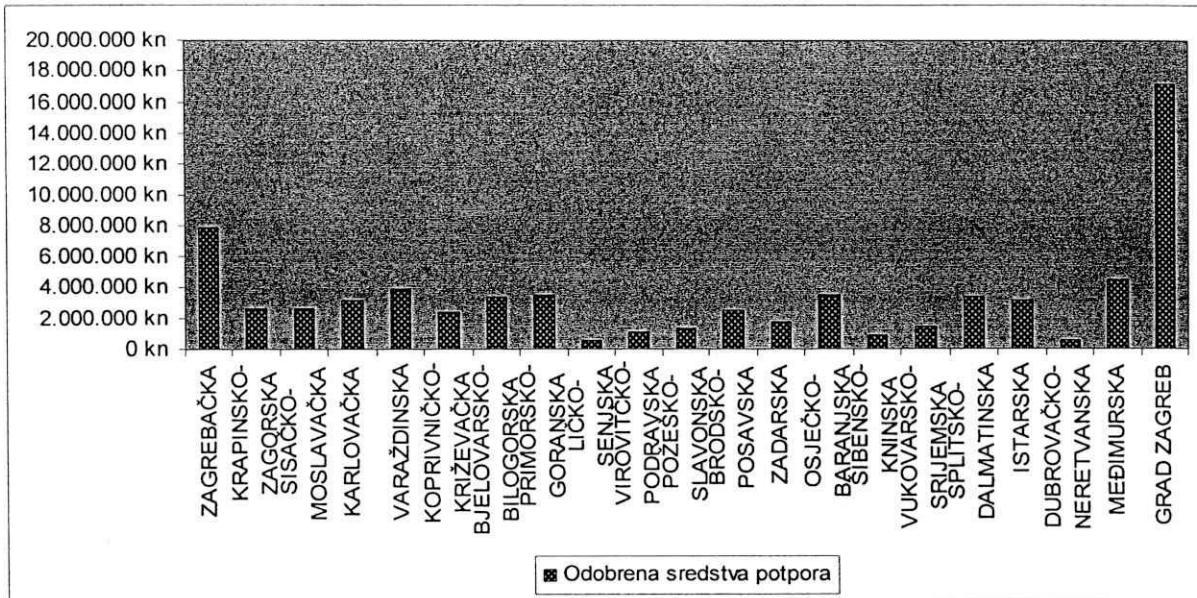
Izješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Rb	Županija	Projekt Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva				
		Zaprimljeni zahtjevi		Odobreni zahtjevi		
		Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu*	Iznos odobrenih sredstava
		kn		M/Z/N	kn	
1	ZAGREBAČKA	554	111.374.563,18	287	240/47/0	7.850.600,00
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	149	53.276.101,44	66	54/12/0	2.630.000,00
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	168	68.117.479,30	87	69/18/0	2.654.500,00
4	KARLOVAČKA	204	58.809.885,45	96	81/15/0	3.163.000,00
5	VARAŽDINSKA	276	143.980.076,49	125	92/29/4	3.891.500,00
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	172	39.080.987,63	66	52/14/0	2.399.000,00
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	208	42.530.005,19	113	95/18/0	3.374.500,00
8	PRIMORSKO-GORANSKA	342	65.318.059,93	146	127/19/0	3.525.000,00
9	LIČKO-SENJSKA	35	10.948.087,13	19	14/4/1	577.000,00
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	93	22.778.590,23	34	28/5/1	1.096.500,00
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	92	29.568.211,76	43	38/5/0	1.288.000,00
12	BRODSKO-POSAVSKA	157	33.459.913,09	98	75/22/1	2.556.000,00
13	ZADARSKA	103	26.375.335,26	43	40/3/0	1.799.000,00
14	OSJEČKO-BARANJSKA	329	69.952.352,45	137	114/23/0	3.548.500,00
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	60	16.093.810,96	25	20/5/0	892.000,00
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	124	24.249.125,73	56	45/11/0	1.397.500,00
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	322	59.645.569,07	136	112/20/4	3.425.000,00
18	ISTARSKA	263	65.505.436,94	123	90/30/3	3.202.000,00
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	58	17.977.179,28	26	17/8/1	598.000,00
20	MEĐIMURSKA	286	70.835.557,32	130	90/40/0	4.489.000,00
21	GRAD ZAGREB	1.444	315.032.705,66	671	518/148/5	17.175.000,00
	UKUPNO	5.439	1.344.909.033,49	2.527	2011/496/20	71.531.600,00

Tablica 12: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva kao i najveći iznos odobrenih sredstava potpora odnosi se na Grad Zagreb i Zagrebačku županiju sukladno najvećem gospodarskom potencijalu te regije. Veći udio u broju odobrenih zahtjeva imaju Primorsko-goranska županija, Osječko-baranjska te Međimurska i Varaždinska županija.

Grafički prikaz 1: Pregled odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

4.2. Poduzetništvo žena i ciljnih skupina

Projekt je proveden s ciljem većeg i lakšeg uključivanja ciljnih skupina (žene, mladi, početnici i osoba s invaliditetom) u poduzetništvo i to osnivanjem novih subjekata malog gospodarstva, te stvaranjem novih radnih mjesta.

Sukladno Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu, za Projekt Poduzetništvo žena i ciljnih skupina u Proračunu su planirana sredstva u iznosu od 7.500.000 kn. Rebalansom Proračuna prvotno planirana sredstva su povećana na iznos od 9.500.000 kn, a u ukupno raspoloživa sredstva za isplatu bespovratnih potpora uključen je iznos od 2.131.000 kn koji predstavlja preostala raspoloživa sredstva – doznačena 2007. godine od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, te povrat sredstava od poduzetnika kojima su bile odobrene potpore.

Korisnici državne potpore po ovom Projektu bili su gospodarski subjekti (osim onih koji obavljaju primarnu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i ribarstvo) malog gospodarstva te organizacije žena koje provode projekte i programe poticanja ženskog poduzetništva.

Uvjeti za uključenje u projekt Poduzetništvo žena i ciljnih skupina su bili:

- pozitivno poslovanje (sa izuzetkom gospodarskih subjekata osnovanih tijekom 2007. godine)
- sjedište na području Republike Hrvatske
- za ciljne skupine žene: koji se nalaze u većinskom (51% i više) vlasništvu žena državljanke Republike Hrvatske
- za ostale ciljne skupine: početnici (do 3 godine poslovanja), mladi (do 30 godina starosti) i osobe s invaliditetom (civilni i vojni invalidi uz rješenje nadležne ustanove)
- najmanje 1 zaposlenog na neodređeno vrijeme
- upis novog obrta s početkom rada

Na Javni poziv nisu se mogli javiti podnositelji u stečaju, postupku likvidacije i oni koji imaju nepodmirene obveze prema državi i zaposlenicima.

Bespovratne potpore bile su namjenjene za sufinanciranje sljedećih troškova:

- **Poduzetništvo žena**

- nabava informatičke opreme i poslovnog softvera
- ishođenje dokumentacije potrebne za podnošenje i odobravanje poticajnih kredita za poslovanje
- pokriće dijela troškova registracije
- dopunska poduzetnička izobrazba i informatičko obrazovanje (osim troškova studija)
- sufinanciranje projekata i programa svojstvenih ženskom poduzetništvu

- **Poduzetništvo ciljnih skupina**

- nabava informatičke opreme i poslovnog softvera
- ishođenje dokumentacije potrebne za podnošenje i odobravanje poticajnih kredita za poslovanje
- pokriće dijela troškova registracije
- dopunska poduzetnička izobrazba i informatičko obrazovanje (osim troškova studija).

Prema Projektu Poduzetništvo žena i ciljnih skupina za 2008. godinu, zahtjeve za uključenje u Projekt dostavilo je 2.434 poduzetnika, od kojih je 1.793 (73,6%) zadovoljilo formalne uvjete Projekta, slijedom čega je odobreno 1.594 zahtjeva (65,5%).

Najveći broj odobrenih zahtjeva za dodjelom sredstava bespovratnih potpora po Projektu Poduzetništvo žena i ciljnih skupina odobren je po mjeri Poduzetništvo žena (1.117 zahtjeva), dok je broj odobrenih zahtjeva po mjeri Poduzetništvo ciljnih skupina prilično manji (477 zahtjeva).

Mjera	Spol*	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječni iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Poduzetništvo žena	M	1.577	74.665.992	1.117	33	8.100.300	460	7.248	69,67%
	Ž				1.072				
	N				12				
Poduzetništvo ciljnih skupina	M	857	40.212.854	477	351	3.530.700	380	7.402	30,33%
	Ž				120				
	N				6				
UKUPNO:	M	2.434	114.878.847	1.594	384	11.631.000	840	7.294	100,00%
	Ž				1.192				
	N				18				

Tablica 13: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po mjerama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

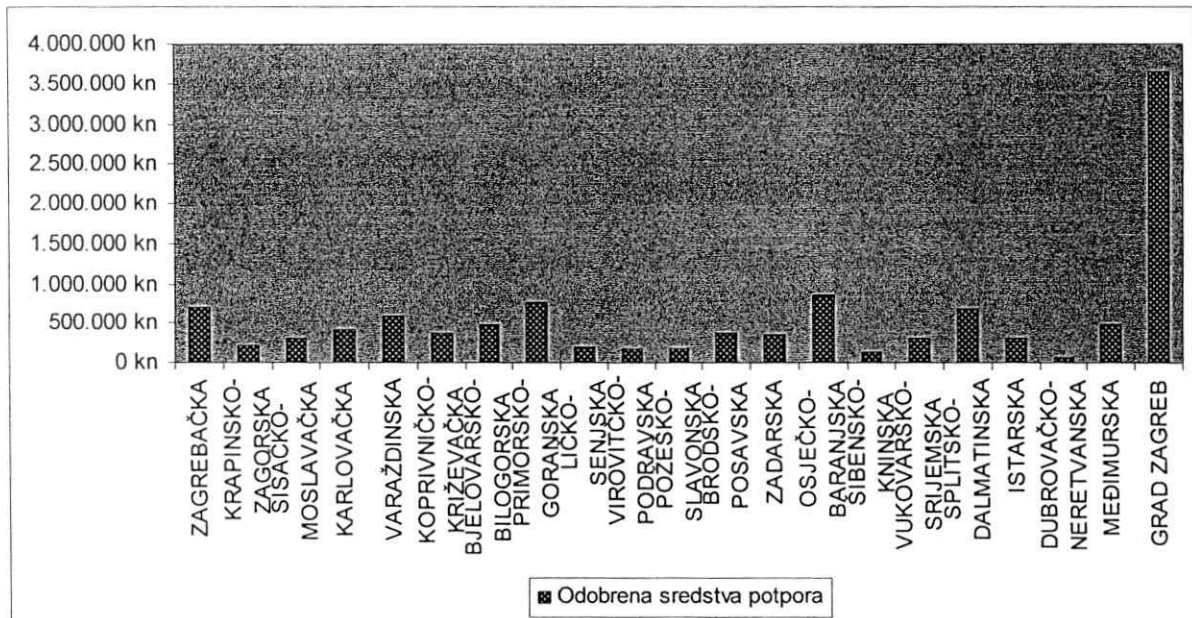
Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Redni broj	Županija	Projekt Poduzetništvo žena i ciljnih skupina				
		Zaprimljeni zahtjevi		Odobreni zahtjevi		
		Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu*	Iznos odobrenih sredstava
		kn		M/Z/N	kn	
1	ZAGREBAČKA	139	7.455.936,03	94	19/74/1	709.900,00
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	53	2.552.202,25	28	5/23/0	229.500,00
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	62	2.547.991,80	41	12/27/2	314.300,00
4	KARLOVAČKA	93	3.477.920,56	55	18/37/0	425.700,00
5	VARAŽDINSKA	119	5.751.595,46	82	20/61/1	596.200,00
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	112	3.439.186,95	63	18/44/1	370.600,00
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	119	4.182.805,50	72	21/50/1	477.700,00
8	PRIMORSKO-GORANSKA	192	7.914.700,52	127	21/104/2	776.100,00
9	LIČKO-SENJSKA	55	1.493.777,69	36	8/27/1	191.250,00
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	40	2.663.018,75	25	6/18/1	168.200,00
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	45	1.329.403,03	29	18/11/0	176.700,00
12	BRODSKO-POSAVSKA	60	2.106.708,88	40	7/32/1	365.300,00
13	ZADARSKA	79	3.995.294,22	50	11/38/1	353.900,00
14	OSJEČKO-BARANJSKA	200	8.143.124,86	123	39/84/0	859.000,00
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	39	2.226.403,14	25	9/16/0	137.500,00
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	62	2.821.972,75	41	12/28/1	306.200,00
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	174	7.252.168,15	103	25/78/0	687.700,00
18	ISTARSKA	66	3.148.222,25	47	6/40/1	315.400,00
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	11	357.689,20	6	2/4/0	59.000,00
20	MEDIJURSKA	109	5.562.217,52	72	19/53/0	478.550,00
21	GRAD ZAGREB	605	36.456.507,76	435	88/343/4	3.632.300,00
	UKUPNO	2.434	114.878.847,27	1.594	384/1192/18	11.631.000,00

Tablica 14: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva, kao i najveći iznos odobrenih sredstava potpora odnosi se na Grad Zagreb sukladno najvećem gospodarskom potencijalu regije. Veći udio u broju odobrenih zahtjeva imaju Osječko-baranjska, Primorsko-goranska županija, te Zagrebačka i Splitsko-dalmatinska županija.

Grafički prikaz 2: Pregled odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

4.3. Zadržno poduzetništvo

Cilj Projekta bio je putem zadruga potaknuti udruživanje i uključivanje malih gospodarskih subjekata u gospodarske procese radi povećanja njihove konkurentnosti, povećati konkurentnost zadruga međusobnim udruživanjem u zadruge (sekundarne zadruge), stvarati zadržne proizvode, uključivanje u radne i gospodarske procese socijalno ugroženih i nemoćnih osoba ili osoba koje su u nepovoljnim osobnim, gospodarskim, socijalnim i drugim okolnostima i ravnomjernije razvijati Republiku Hrvatsku.

Sukladno Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu za Projekt Zadržno poduzetništvo, planirana su sredstva Proračuna u iznosu 2.500.000 kn, koja su ujedno odobrena i doznačena.

Korisnici državne potpore bile su zadruge, izuzev zadruga koje pretežito obavljaju primarnu poljoprivrednu proizvodnju i ribarstvo.

Uvjeti za uključenje u projekt Zadržno poduzetništvo koje su zadruge morale zadovoljiti su:

- pozitivni poslovni rezultati
- najmanje sedam zadrugara i dvoje zaposlenih (sekundarna zadruga ima najmanje tri člana i jednog zaposlenog)
- usklađenje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zadrugama
- upis u evidenciju zadruga Hrvatskog saveza zadruga
- nepostojanje nepodmirenih obveza prema državi i Hrvatskom savezu zadruga
- uredno dokazano namjensko korištenje potpora po projektima Ministarstva iz prethodnih godina
- ciljevi, organizacija, upravljanje i poslovanje kojima se poštuju zadržne vrijednosti i zadržna načela

Prednost pri odobravanju potpore imale su zadruge koje pretežito obavljaju ili većina zadrugara obavlja proizvodnu djelatnost.

Izješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Bespovratne potpore bile su namijenjene za sufinanciranje sljedećih troškova:

- **Početa ulaganja u zadruge**
  - ulaganja u građevinska zemljišta, zgrade i opremu (osim prometnih sredstava i opreme)
  - nematerijalna ulaganja (nabava patenta, licenci, posebnih znanja i vještina – know-how ili nepatentiranog tehničkog znanja)
- **Savjetodavne usluge**
  - usluge koje obavljaju vanjski savjetnici, koje nemaju stalni ili periodički karakter i nisu povezane s redovitim tekućim troškovima zadruge

Po Projektu Zadržno poduzetništvo za 2008. godinu, zahtjeve za uključenje u Projekt dostavilo je 109 zadruga, od kojih je 43 (39,4%) zadovoljilo formalne uvjete Projekta i svi zahtjevi su ujedno i odobreni.

Najveći broj odobrenih zahtjeva za dodjelom sredstava bespovratnih potpora po Projektu Zadržno poduzetništvo odobren je po mjeri Početna ulaganja u zadruge (30 zahtjeva), dok je broj odobrenih zahtjeva po mjeri Savjetodavne usluge nešto manji (13 zahtjeva).

Mjera	Spol *	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječni iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Početa ulaganja u zadruge	M	72	12.304.356	30	19	2.281.912	42	76.064	91,28%
	Z				10				
	N				1				
Savjetodavne usluge	M	37	1.411.604	13	8	218.088	24	16.776	8,72%
	Z				4				
	N				1				
UKUPNO:	M	109	13.715.960	43	27	2.500.000	66	58.140	100,00%
	Z				14				
	N				2				

Tablica 15: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po mjerama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

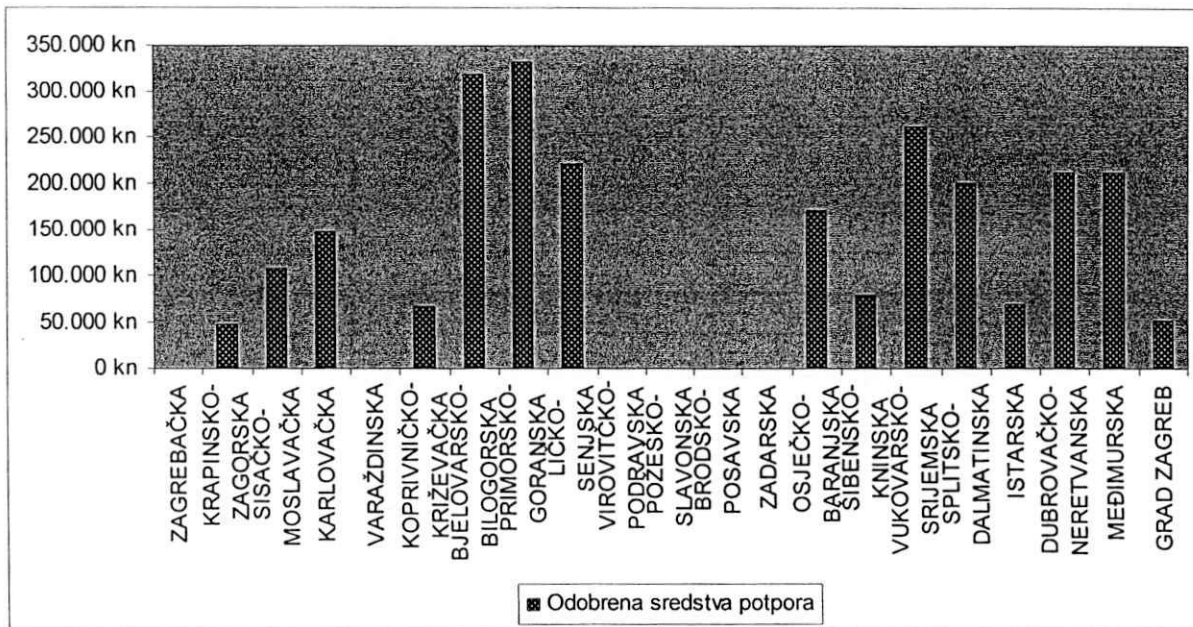
Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Redni broj	Županija	Projekt Zadržno poduzetništvo				
		Zaprimljeni zahtjevi		Odobreni zahtjevi		
		Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu *	Iznos odobrenih sredstava
	kn		M/Z/N	kn		
1	ZAGREBAČKA	4	447.306,32	0	0/0/0	0
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	3	272.622,06	1	1/0/0	48.715,00
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	11	1.437.032,97	3	1/2/0	107.644,00
4	KARLOVAČKA	7	657.940,02	2	2/0/0	148.822,00
5	VARAŽDINSKA	3	332.000,00	0	0/0/0	0
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	7	785.601,08	2	0/0/2	66.351,00
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	5	547.118,00	5	2/3/0	320.144,00
8	PRIMORSKO-GORANSKA	9	484.001,00	6	5/1/0	332.728,00
9	LIČKO-SENJSKA	2	231.092,00	2	2/0/0	221.092,00
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	3	343.384,00	0	0/0/0	0
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	3	406.600,00	0	0/0/0	0
12	BRODSKO-POSAVSKA	2	420.000,00	0	0/0/0	0
13	ZADARSKA	2	347.422,00	0	0/0/0	0
14	OSJEČKO-BARANJSKA	9	1.597.731,37	5	3/2/0	170.787,00
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	11	1.270.882,00	2	1/1/0	78.072,00
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	6	762.500,00	4	2/2/0	261.054,00
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	5	700.000,00	1	1/0/0	200.000,00
18	ISTARSKA	3	347.237,00	1	0/1/0	69.243,00
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	3	412.500,00	2	2/0/0	212.500,00
20	MEĐIMURSKA	7	1.550.272,65	5	5/0/0	211.432,00
21	GRAD ZAGREB	4	362.717,41	2	0/2/0	51.416,00
	UKUPNO	109	13.715.959,88	43	27/14/2	2.500.000,00

Tablica 16: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva, kao i najveći iznos odobrenih sredstava potpora odnosi se na Primorsko-goransku županiju. Veći udio u broju odobrenih zahtjeva imaju Bjelovarsko-bilogorska županija, Vukovarsko-srijemska te Ličko-senjska i Dubrovačko-neretvanska županija.

Grafički prikaz 3: Pregled odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

4.4. Razvoj obrtništva

Cilj projekta bio je očuvanje obrtničke tradicije i poticanje tradicijskih i umjetničkih obrtničkih djelatnosti.

Operativnim planom poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu za Projekt Razvoj obrtništva prvotno su planirana sredstva Proračuna u iznosu 5.000.000 kn koji je iznos revidiran na 4.200.000 kn. Od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Hrvatskoj agenciji za malo poduzetništvo doznačena su sredstva u iznosu 4.189.000 kn, koja su ujedno i odobrena i isplaćena.

Na javni poziv kao korisnici sredstava bespovratnih potpora po Projektu Razvoj obrtništva mogli su se javiti obrti i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost na obrtnički način te izrađuju proizvode tradicijskog ili umjetničkog obrta koji su određeni Pravilnikom o tradicijskim odnosno umjetničkim obrtima.

Također, korisnici potpore bili su i institucije, ustanove, udruge i gospodarski subjekti koji provode programe predstavljanja i educiranja o tradicijskim obrtničkim djelatnostima putem radionica, tečajeva i seminara obrti i trgovačka društva, ustanove za obrazovanje i strukovne škole, udruge, Hrvatska obrtnička komora, područne obrtničke komore i udruženja obrtnika.

Uvjeti za uključenje u projekt Razvoj obrtništva koje su poduzetnici morali zadovoljiti su bili:

- sjedište tvrtke na području Republike Hrvatske
- poslovanje najmanje 12 mjeseci.

Na javni poziv nisu se mogli javiti podnositelji u stečaju, postupku likvidacije i oni koji imaju nepodmirene obveze prema državi i zaposlenicima.

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Bespovratne potpore bile su namijenjene za sufinansiranje sljedećih troškova:

- nabava alata i opreme potrebne za unaprjeđenje proizvodnog procesa, osim nabave repromaterijala
- poboljšanje uvjeta rada u radionici/poslovnom prostoru
- usluge korištenja vanjskih subjekata u razvoju proizvoda
- edukacija, odnosno stručno osposobljavanje zaposlenih u svrhu obogaćivanja znanja i vještina u tradicijskim i umjetničkim obrtima
- nastupi na obrtničkim, poduzetničkim i drugim sajmovima u Republici Hrvatskoj - za zakup i opremanje izložbenog prostora.

Prema Projektu Razvoj obrtništva za 2008. godinu, zahtjeve za uključenje u Projekt dostavilo je 616 poduzetnika od kojih je 449 (72,8%) zadovoljilo formalne uvjete Projekta, slijedom čega su odobrena 404 (65,6%) zahtjeva.

Mjera	Spol*	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječni iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Tradicijski obrti	M	411	28.111.996	287	216	2.900.980	124	10.108	69,25%
	Z				71				
	N				0				
Umjetnički obrti	M	135	5.497.515	75	52	748.000	60	9.973	17,86%
	Z				23				
	N				0				
Očuvanje obrtničke tradicije	M	70	2.894.832	42	18	540.000	28	12.857	12,89%
	Z				24				
	N				0				
UKUPNO:	M	616	36.504.343	404	286	4.188.980	212	10.369	100,00%
	Z				118				
	N				0				

Tablica 17: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po mjerama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva za dodjelom sredstava bespovratnih potpora po Projektu Razvoj obrtništva odobren je za projektnu aktivnost Tradicijski obrti (287 zahtjeva), potom za projektnu aktivnost Umjetnički obrti (75 zahtjeva) te za projektnu aktivnost Očuvanje obrtničke tradicije (42 zahtjeva).

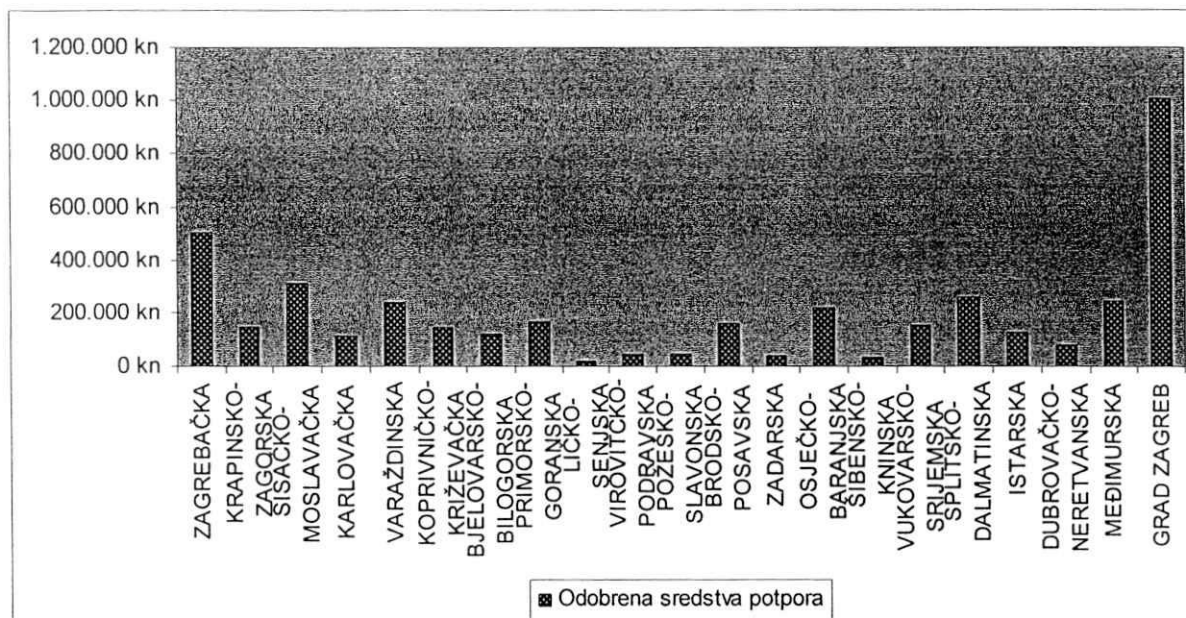
Izješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Redni broj	Županija	Projekt Razvoj obrtništva				
		Zaprimljeni zahtjevi		Odobreni zahtjevi		
		Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu *	Iznos odobrenih sredstava kn
			M/Z/N			
1	ZAGREBAČKA	70	3.390.869,04	49	40/9/0	507.000,00
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	19	1.660.210,28	15	10/5/0	148.000,00
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	42	1.163.404,68	29	21/8/0	310.000,00
4	KARLOVAČKA	19	1.067.460,48	11	11/0/0	116.000,00
5	VARAŽDINSKA	35	1.661.252,84	24	18/6/0	240.000,00
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	18	687.259,25	14	12/2/0	145.000,00
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	18	792.278,69	13	10/3/0	120.000,00
8	PRIMORSKO-GORANSKA	24	1.313.615,22	14	10/4/0	168.000,00
9	LIČKO-SENJSKA	4	410.000,00	2	1/1/0	23.000,00
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	9	431.009,17	4	4/0/0	45.000,00
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	7	543.450,00	5	3/2/0	44.000,00
12	BRODSKO-POSAVSKA	20	568.089,13	15	10/5/0	157.000,00
13	ZADARSKA	10	228.988,24	4	3/1/0	42.980,00
14	OSJEČKO-BARANJSKA	30	876.305,02	22	15/7/0	219.000,00
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	4	234.360,00	2	2/0/0	30.000,00
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	20	632.537,63	15	11/4/0	154.000,00
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	38	2.051.516,24	22	16/6/0	260.000,00
18	ISTARSKA	21	915.290,15	12	8/4/0	125.000,00
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	12	472.239,06	7	4/3/0	78.000,00
20	MEĐIMURSKA	34	3.972.453,63	24	17/7/0	246.000,00
21	GRAD ZAGREB	162	13.431.754,79	101	60/41/0	1.011.000,00
	UKUPNO	616	36.504.343,54	404	286/118/0	4.188.980,00

Tablica 18: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva, kao i najveći iznos odobrenih sredstava potpora odnosi se na Grad Zagreb i Zagrebačku županiju. Veći udio u iznosu odobrenih zahtjeva imaju Sisačko-moslavačka županija, Međimurska te Splitsko-dalmatinska i Varaždinska županija.

Grafički prikaz 4: Pregled odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

4.5. Poduzetničke potporne institucije

Projekt je provođen s ciljem poticanja institucionalne i stručne podrške poduzetništvu.

Operativnim planom poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu za Projekt Poduzetničke potporne institucije planirana su sredstva Proračuna u iznosu 6.373.000 kn, a u ukupno raspoloživa sredstva za isplatu bespovratnih potpora uključen je i iznos od 48.600 kn koji predstavlja preostala raspoloživa sredstva - doznačena 2007. godine od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Na javni poziv kao korisnici sredstava bespovratnih potpora po Projektu Poduzetničke potporne institucije mogle su se javiti regionalne razvojne agencije, poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori i tehnološki parkovi te gospodarski subjekti koji sudjeluju u postupku komercijalizacije inovacija.

Bespovratne potpore bile su namijenjene za sufinanciranje sljedećih troškova:

- **Regionalne razvojne agencije i poduzetnički centri**
  - sufinanciranje troškova projekata promocije poduzetništva i promocije projekata MINGORP-a
  - izrade studija regionalnog i lokalnog razvoja namijenjenih poticanju razvoja poduzetništva temeljenih na regionalnim potencijalima i ljudskim resursima
  - projekata jačanja izvoznih potencijala i podizanja konkurentne sposobnosti malih i srednjih poduzetnika, gospodarskih subjekata regije, primjenom novih tehnologija i tehnoloških transfera
  - projekata plasiranja kreditnih linija za male i srednje poduzetnike
  - projekata poticanja i privlačenja ulaganja
  - projekata financiranih iz EU fondova te projekata međuregionalne i međunarodne suradnje)

• **Poduzetnički inkubatori**

- sufinanciranje troškova uređenja i opremanje objekta
- troškova pružanja stručne pomoći poduzetnicima
- podizanja konkurentne sposobnosti malih i srednjih poduzetnika
- troškova pružanja usluga za uspostavljanje i razvoj tehnološko usmjerenih i na znanju utemeljenih poduzeća te troškova pružanja usluga za realizaciju inovacijskih projekata i uspostavljanje i razvoj inovativno usmjerenih poduzeća

• **Tehnološki parkovi**

- sufinanciranje troškova uređenja i opremanja objekta
- pružanja usluga i pomoći pri uspostavljanju i razvoju tehnološko usmjerenih i na znanju utemeljenih poduzeća
- pružanja usluga i pomoći pri uspostavljanju i razvoju inovativno usmjerenih poduzeća
- izrade projekata povezivanja poduzetnika, koji u svom radu koriste visoke tehnologije, za uspostavljanje transfera tehnologija, suradnju sa znanstvenim i istraživačkim institucijama te izrade projekata za visoko inovativna poduzeća, suradnju sa znanstvenim i istraživačkim institucijama.

Po Projektu Poduzetničke potporne institucije za 2008. godinu zaprimljen je 81 zahtjev za uključenje u Projekt, od kojih su 73 (90%) zadovoljile formalne uvjete Projekta i svi zahtjevi su ujedno i odobreni.

Najveći broj odobrenih zahtjeva za dodjelom sredstava bespovratnih potpora po Projektu Poduzetničke potporne institucije odobren za projektnu aktivnost Regionalne razvojne agencije i poduzetnički centri (49 zahtjeva), slijedi projektna aktivnost Poduzetnički inkubatori (21 zahtjev), te projektna aktivnost Tehnološki parkovi (3 zahtjeva).

Mjera	Spol*	Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava kn	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu	Iznos odobrenih sredstava kn	Broj odbijenih zahtjeva	Prosječni iznos dodijeljene potpore kn	Udio odobrenih sredstava %
Reg. razvojne agencije i poduzetnički centri	M	54	18.238.960	49	27	3.849.600	5	78.563	59,95%
	Z				22				
	N				0				
Poduzetnički inkubatori	M	24	12.580.812	21	10	2.338.000	3	111.333	36,41%
	Z				11				
	N				0				
Tehnološki parkovi	M	3	2.500.936	3	3	234.000	0	78.000	3,64%
	Z				0				
	N				0				
UKUPNO:	M	81	33.320.708	73	40	6.421.600	8	87.967	100%
	Z				33				
	N				0				

Tablica 19: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po mjerama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

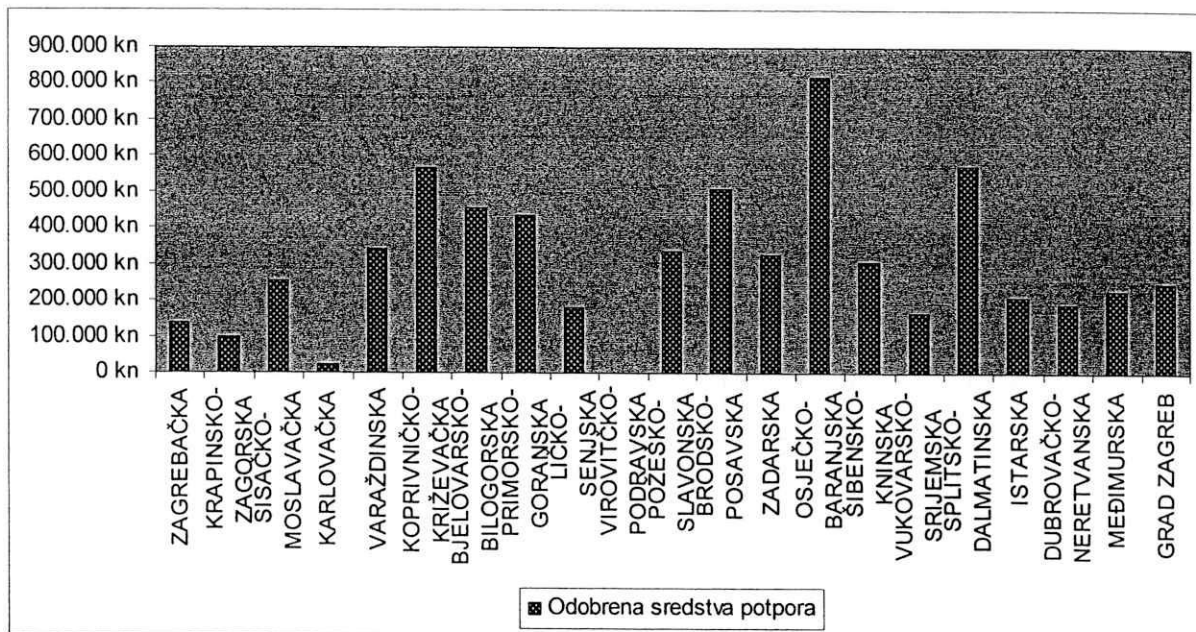
Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Redni broj	Županija	Projekt Poduzetničke potporne institucije				
		Zaprimljeni zahtjevi		Odobreni zahtjevi		
		Broj pristiglih zahtjeva	Iznos zatraženih sredstava	Broj odobrenih zahtjeva	Broj odobrenih zahtjeva po spolu*	Iznos odobrenih sredstava
		kn		M / Ž / N	kn	
1	ZAGREBAČKA	2	209.258,72	2	1/1/0	136.000,00
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	1	702.659,00	1	1/0/0	100.000,00
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	3	428.370,00	3	1/2/0	253.000,00
4	KARLOVAČKA	1	250.000,00	1	1/0/0	25.000,00
5	VARAŽDINSKA	4	5.702.864,45	4	3/1/0	344.000,00
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	5	2.558.371,45	5	0/5/0	565.000,00
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	6	1.085.000,00	5	3/2/0	456.000,00
8	PRIMORSKO-GORANSKA	7	1.383.155,60	7	4/3/0	435.000,00
9	LIČKO-SENJSKA	1	250.203,71	1	1/0/0	180.000,00
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1	180.000,00	0	0/0/0	0
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	3	753.810,00	3	0/3/0	338.000,00
12	BRODSKO-POSAVSKA	4	1.845.000,00	4	4/0/0	510.000,00
13	ZADARSKA	2	1.007.194,19	2	1/1/0	330.000,00
14	OSJEČKO-BARANJSKA	12	3.127.094,87	11	8/3/0	819.000,00
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	2	549.970,00	2	2/0/0	310.000,00
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2	488.085,96	1	1/0/0	168.600,00
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	10	2.473.849,82	10	0/10/0	572.000,00
18	ISTARSKA	4	1.940.000,00	2	2/0/0	210.000,00
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	3	1.038.998,00	3	1/2/0	190.000,00
20	MEĐIMURSKA	3	2.088.000,00	2	2/0/0	230.000,00
21	GRAD ZAGREB	5	5.258.822,00	4	4/0/0	250.000,00
	UKUPNO	81	33.320.707,77	73	40/33/0	6.421.600,00

Tablica 20: Pregled traženih i odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

*M-muški, Ž-ženski, N-nepoznato

Najveći broj odobrenih zahtjeva, kao i najveći iznos odobrenih sredstava potpora odnosi se na Osječko-baranjsku županiju. Veći udio u iznosu odobrenih zahtjeva imaju Splitsko-dalmatinska i Koprivničko-križevačka te Brodsko-posavska županija.

Grafički prikaz 5: Pregled odobrenih sredstava bespovratnih potpora po županijama

5. PROJEKT „MREŽA KONZULTANATA“

5.1. Mjera 1: „Izobrazba i certificiranje konzultanata za malo gospodarstvo“

HAMAG je u 2008. godini nastavio izobrazbu i certificiranje konzultanata za malo gospodarstvo u cilju poboljšanja kvalitete i kvantitete usluga poslovnog savjetovanja malih i srednjih poduzetnika.

Prema novom modelu mreže konzultanata, određeno je da konzultanti mogu biti specijalisti za pojedina područja. Svaki konzultant je odabrao najviše tri specijalistička područja savjetovanja i najviše tri gospodarska sektora kao područja specijalizacije, čime se omogućilo poduzetnicima da se jednostavnije orjentiraju, prepoznaju i odluče o vrsti potrebne konzultantske usluge.

Na raspisani natječaj za nove konzultante početkom 2008. godine pristiglo je 37 prijava te je nakon izvršene analize odabrano 30 konzultanata specijalista koji su upućeni u daljnji postupak izobrazbe i polaganje ispita u cilju stjecanja certifikata.

Napravljen je plan izobrazbe te plan provedbe ispita i provedbe certifikacije, na pozivnom natječaju su odabrani predavači za pojedine tematske cjeline, a izobrazba je u cijelosti provedena u veljači 2008. godine.

Tematske cjeline izobrazbe su bile kako slijedi:

- Okruženje malog gospodarstva
- EU fondovi, mogućnosti za MSP
- Obilježja i vještine konzultanta malog gospodarstva
- Planiranje i upravljanje
- Financije subjekata malog gospodarstva
- Proizvodnja / tehnologija
- Marketing subjekata malog gospodarstva

Izobrazbi i polaganju ispita pristupilo je 27 kandidata (9 žena - 33%), svi su uspješno i položili ispit, a sama svečana dodjela Certifikata novim konzultantima je održana 11.06.2008.g. u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

Uz ranije certificiranih 58 konzultanata, mreža certificiranih konzultanata za malo gospodarstvo broji ukupno 85 (35 žena – 41%) članova koji djeluju u 17 županija.

Županija	Konzultanti certificirani 2008.g.	Ukupan broj konzultanata
Bjelovarsko-bilogorska	3	5
Brodsko-posavska	1	4
Dubrovačko-neretvanska	-	1
Grad Zagreb	11	29
Istarska	-	2
Karlovačka	3	4
Koprivničko-križevačka	-	2
Osječko-baranjska	-	4
Požeško-slavonska	-	1
Primorsko-goranska	2	7
Sisačko-moslavačka	1	2
Splitsko-dalmatinska	2	13
Šibensko-kninska	-	2
Varaždinska	-	2
Vukovarsko-srijemska	2	2
Zadarska	1	3
Zagrebačka	1	2
UKUPNO:	27	85

Tablica 21: Pregled certificiranih konzultanata po županijama na dan 31.12.2008.

Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska i Virovitičko-podravska županija još nemaju certificirane konzultante te se u 2009. godini planira pojačana promidžba Projekta „Mreža konzultanata“ u navedenim županijama i objava novog javnog poziva.

Konzultantima koji su certifikate stekli prije dvije godine, produžen je rok valjanosti certifikata do ožujka 2009. godine, kada će pristupiti formalno-pravnom postupku recertificiranja.

5.2. Mjera 2: „Sufinanciranje konzultantskih usluga“

Mjera „Sufinanciranje konzultantskih usluga putem izdavanja vaučera“ uspješno se provodila tijekom cijele 2008. godine. HAMAG je nositelj Mjere na nacionalnoj razini, a izvođači Mjere (partnerske institucije) su pravne osobe odabrane od strane HAMAG-a za provedbu Mjere te predstavljaju ulazne točke na kojima se korisnici uključuju u Mjeru na lokalnoj razini. Uloga partnerskih institucija u provedbi Mjere znači informiranje i savjetovanje poduzetnika, upućivanje na mogućnost korištenja subvencionirane usluge savjetovanja, izdavanje i pomoć kod naplate vaučera, kontrola i izvještavanje.

Mjera se provodi kroz 31 odabranu partnersku instituciju na lokalnoj razini od čega je 10 novoizabranih temeljem javnog poziva u rujnu 2008. godine, s kojima su potpisani ugovori o suradnji te potom održane i dodatne edukacije. Promatrano po županijama, najviše partnerskih institucija nalazi se u Osječko-baranjskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

Svim partnerskim institucijama su dodijeljene kvote, odnosno maksimalno iznosi u visini kojih mogu izdati vaučere. Kvota je u pravilu iznosila 75.000 kn, izuzev kod dvije institucije za koje se očekivao veći stupanj korištenja vaučera (Zagreb i Split). Prema očekivanju, najveći broj vaučera su izdale partnerske institucije Poduzetnički centar Doxtus, Public, Split te Razvojna agencija Zagreb – TPZ, a potom ih slijede SI-MO-RA, Sisak te AZRA, Varaždin.

županije (19 od 21)	partnerske institucije (ukupno 31 PI)	br.
1. Bjelovarsko-bilogorska	Poslovni park Bjelovar Regionalna razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorsko županije RERA	2
2. Brodsko-posavska	Centar za tehnološki razvoj d.o.o. - Lokalna razvojna agencija BPŽ	1
3. Dubrovačko-neretvanska	Dubrovački centar za poduzetništvo Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije - Dunea	2
4. Grad Zagreb	Centar za poduzetništvo Zagreb Razvojna agencija Zagreb - TPZ	2
5. Istarska	Istarska razvojna agencija - IDA	1
6. Karlovačka	Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Karlovac	1
7. Koprivničko-križevačka	PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja za promicanje i provedbu razvojnih aktivnosti u Koprivničko križevačkoj županiji	1
8. Krapinsko-zagorska	Zagorska razvojna agencija	1
9. Ličko-senjska	-	0
10. Međimurska	Razvojna agencija Grada Čakovca ČakRA Regionalna razvojna agencija Međimurje - REDEA	2
11. Osječko-baranjska	Poduzetnički centar Belišće Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje Valpovački poduzetnički centar Zadruga poduzetnička mreža - Centar za promicanje i razvitak poduzetništva	4
12. Požeško-slavonska	Poduzetnički centar Pakrac Regionalna razvojna agencija Vallis Aurea	2
13. Primorsko-goranska	Poduzetnički inkubator Skrad - PINS Regionalna razvojna agencija PORIN	2
14. Sisačko-moslavačka	Centar za razvoj poduzetništva Grada Novske Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA	2
15. Splitsko dalmatinska	CEPOS - Centar za poticanje poduzetništva i obrtništva Split Poduzetnički centar Doxtus i inkubator Public Poduzetnički centar Sinj	3
16. Šibensko-kninska	Regionalna razvojna agencija Šibensko-kninske županije	1
17. Varaždinska	AZRA - Agencija za razvoj Varaždinske županije	1
18. Virovitičko-podravska	VIDRA agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravске županije	1
19. Vukovarsko srijemska	-	0
20. Zadarska	Razvojna agencija Zadarske županije - ZADRA	1
21. Zagrebačka	VG Poduzetnički centar	1

Tablica 22: Pregled partnerskih institucija po županijama

Izveštje o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

rb	Partnerska institucija	kvota za 2008 (KN)	zaprimljeno		odobreno		odbijeno		u obradi		obrazloženje
			broj	KN	broj	KN	broj	KN	broj	KN	
1	PC Doxtus i inkubator Public	195.000	40	185.400	35	161.600	2	12.400	3	10.700	smanjenje vaučera
2	Razvojna agencija Zagreb - TPZ	175.000	22	174.450	22	169.550	0	0	0	0	smanjenje vaučera
3	AZRA	75.000	10	103.300	8	59.300	0	0	2	18.000	smanjenje vaučera
4	ZADRA	75.000	8	74.775	7	66.355	0	0	1	8.420	
5	SI-MO-RA	75.000	17	64.900	14	48.400	2	9.000	1	7.500	
6	ČakRA	75.000	9	63.300	8	55.300	0	0	1	8.000	
7	RRA Bjelovarsko-bilogorsko županije	75.000	9	48.200	8	45.000	1	3.200	0	0	
8	Poslovni park Bjelovar	75.000	5	42.250	3	27.500	0	0	2	14.750	
9	Regionalna razvojna agencija Porin	75.000	4	37.700	3	22.700	0	0	1	15.000	
10	VIDRA	75.000	8	37.500	8	37.500	0	0	0	0	
11	RRA Šibensko-kninske županije	75.000	3	37.500	2	19.500	0	0	1	15.000	smanjenje vaučera
12	RRA Slavonije i Baranje	75.000	8	23.700	8	23.700	0	0	0	0	
13	PORA	75.000	6	21.750	5	18.250	0	0	1	3.500	
14	Dubrovački centar za poduzetništvo	75.000	2	8.200	2	8.200	0	0	0	0	
15	Valpovački poduzetnički centar	75.000	5	8.000	3	4.500	0	0	2	3.500	
UKUPNO		1.795.000	156	930.925	136	767.355	5	24.600	15	104.370	

Tablica 23: Pregled izdanih i odobrenih vaučera po partnerskim institucijama (od 12/2007 do 12/2008)

Napomena: Od ukupno 156 zaprimljenih zahtjeva, 22% ili 34 zahtjeva odnosi se na žene poduzetnice, a od ukupno 136 odobrenih zahtjeva 23% ili 31 zahtjev u iznosu od 177.420,00 kn odnosi se na žene.

6. MEĐUNARODNI PROJEKTI FINANCIRANI IZ EU I DRUGIH FONDOVA

U 2008. godini HAMAG je pripremao i provodio četiri projekta financirana iz predpristupnih fondova Europske unije i drugih međunarodnih fondova.

6.1. PHARE 2005: “Jačanje kapaciteta strukture poticanja poduzetništva i ujednačavanja politika sa EU poveljom za MSP i pravnom stečevinom EU“ (SMEPED)

HAMAG je uz Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva korisnik projekta koji je započeo u lipnju 2008. godine. Cilj projekta je pregled i poboljšanje institucionalnog okvira, politika i strategija za malo i srednje poduzetništvo, razmatranje politika, strategija, programa i struktura MINGORPa i HAMAGa, jačanje kapaciteta korisnika projekta u organizacijskom i kadrovskom smislu.

Projekt je financiran iz programa PHARE u vrijednosti 1.7 mil €.

U sklopu projekta ostvareno je sljedeće:

- Izrađen je prijedlog institucionalnih promjena
- Pokrenut je forum za javno-privatni dijalog
- Pokrenut je MSP Opservatorij
- Ostvarena je suradnja s osam županija u cilju daljnjeg razvoja usluga za poticanje razvoja poduzetništva u tim županijama
- Izrađene su preporuke za izmjenu Zakona o poticanju malog gospodarstva
- Izrađene su preporuke za poboljšanje procesa registracije poduzeća
- Održane su radionice na temu Europske povelje o malom gospodarstvu i Poglavlja 20. Poduzetništvo i industrijska politika
- Održane su radionice za predstavnike županija o razvoju usluga za poticanje poduzetništva
- Pokrenuto je mjerenje regulatornih učinaka

6.2. Švedski fond za potporu institucija RH: „Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika“

Opći cilj Projekta bio je povećanje konkurentnosti hrvatskih malih i srednjih poduzetnika i njihova priprema za uspješno poslovanje na tržištu Europske unije. Glavna aktivnost bila je uspostava B2B (benchmarking) sustava temeljem rezultata i analiza. U provedbu su, osim HAMAG-a, bile uključene i regionalne razvojne agencije, izabrane temeljem njihovih stručnih kapaciteta.

U sklopu projekta izrađena je studija o benchmarkingu u Hrvatskoj, Benchmarking priručnik te Analiza mjera i modela za poticanje izvoza korištenih u Europskoj uniji s prijedlogom odgovarajućih mjera za HAMAG

Projekt je trajao devet mjeseci i završio je u siječnju 2009.godine. Vrijednost projekta iznosila je 144.000 €.

6.3. PHARE 2006: „Potpora za pripremu, uspostavu i akreditaciju budućih provedbenih agencija za OP Regionalna konkurentnost – IPA 3c komponenta“

Cilj projekta je krajnje korisnike, HAMAG, BICRO te Nacionalnu agenciju za regionalni razvoj pripremiti za provođenje projekata koji će se financirati iz sredstava Strukturnih fondova Europske unije. Projekt je započeo u listopadu 2008. godine, a predviđeno trajanje projekta je osam mjeseci.

Projekt je financiran iz programa PHARE u vrijednosti 188.745,00 €.

Do kraja 2008. godine usvojeno je početno izvješće, održan je seminar Uvod u učinkovito upravljanje strukturnim fondovima te Planiranje razvoja ljudskih resursa posredničkih tijela te je provedena analiza potreba zaposlenika za edukacijama.

6.4. CARDS 2004: „Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice“ – Bizimpact

Cilj projekta je postizanje učinkovitije poslovne klime u Hrvatskoj razvijanjem instrumenata za procjenu učinaka zakonskih promjena na hrvatske tvrtke (male i srednje) te poticanje informiranosti poslovne zajednice o postignutim učincima. Glavni partneri u provođenju projekta su: Uprava za malo gospodarstvo Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, HAMAG, HGK, HOK i HUP. Projekt obuhvaća zakonske promjene u osam ključnih zakonodavnih područja koji imaju značajan utjecaj na poduzeća u Hrvatskoj: zaštita potrošača, zaštita okoliša, tržišno natjecanje, prava intelektualnog vlasništva, norme za poljoprivredne proizvode, norme za industrijske proizvode, državne potpore i javna nabava.

Projekt je financiran iz programa CARDS u vrijednosti 1,3 mil €.

Projekt je započeo s provedbom u rujnu 2007. i do kraja 2008. godine ostvareno je sljedeće:

- edukacija zaposlenika institucija o osam zakonodavnih područja obuhvaćenih projektom
- edukacija trenera procjene učinaka propisa
- izrađen je priručnik za procjenu učinaka propisa
- provedeno je prvo BINS istraživanje o informiranosti MSP-a o zakonskim promjenama koje će nastupiti uslijed usklađivanja s pravnom stečevinom EU
- izrađeni su mini vodiči za osam zakonodavnih područja obuhvaćenih projektom
- izrađena je komunikacijska strategija i plan djelovanja za provođenje informacijske kampanje na temelju rezultata prvog BINS istraživanja

7. OSTALE AKTIVNOSTI

7.1. Web stranica

U 2008. godini grafički i sadržajno je unaprjeđena web stranica HAMAG-a s ciljem ažurnijeg i kvalitetnijeg pružanja informacija poduzetnicima i dionicima razvoja malog i srednjeg poduzetništva.

Unaprjeđenje se posebno odnosi na formiranje baze podataka i informacija u ijelu koji se odnosi na financiranje malog i srednjeg poduzetništva iz predpristupnih fondova EU.

7.2. Sajmovi

Tijekom 2008. godine HAMAG je sudjelovao na brojnim gospodarskim sajmovima (Jesenski međunarodni zagrebački velesajam, Obrtnički sajam, Sajam financija u Rijeci i dr.), na kojima je poduzetnicima približio aktivnosti kojima potiče razvoj poduzetništva.

Na sajmu su sudjelovali i certificirani konzultanti HAMAG-a koji su za vrijeme njegovog trajanja poduzetnicima pružali besplatne savjete vezane uz poduzetništvo.

7.3. Konferencija: „Članstvo u NATO savezu – mogućnosti i izazovi za hrvatsko gospodarstvo“

U organizaciji HAMAG-a, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske udruge poslodavaca, u srpnju je održana konferencija o gospodarskim aspektima ulaska RH u NATO savez.

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici ključnih logističkih agencija NATO saveza; NAMSA-e (NATO agencija za nabavu) i NC3A (Agencija za konzultiranje, zapovijedanje i nadzor) koji su izravno odgovarali na brojna pitanja poduzetnika vezana uz sustav nabave, sudjelovanje na natječajima i sl., čime su im omogućili kvalitetniju pripremu za konkuriranje na zahtjevnom tržištu opsrbe za NATO savez.

7.4. Europski tjedan malog i srednjeg poduzetništva 2009.

U listopadu 2008. godine HAMAG je započeo rad na projektu Europske komisije pod nazivom „Europski tjedan malog i srednjeg poduzetništva 2009“. Isti predstavlja europsku promidžbenu kampanju malog i srednjeg poduzetništva koja se provodi u 28 zemalja Europe. Cilj mu je ojačati poduzetnički način razmišljanja, informirati javnost o važnosti poduzetništva i mjerama koje se poduzimaju za stvaranje boljeg poduzetničkog okruženja. Završno sa 31.12.2008., HAMAG je „pod kišobran“ Europskog tjedna malog i srednjeg poduzetništva 2009“ prijavio 14 događanja.

8. FINANCIJSKO POSLOVANJE U 2008. GODINI

Od početka 2008. godine poslovni događaji neprofitnih organizacija evidentiraju se prema novoj Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 10/2008). Osnovne značajke Uredbe su evidentiranje poslovnih događaja prema načelu nastanka poslovne promjene, ukidanje primjene tzv. fondovskog računovodstva, primjena novog računskog plana i iskazivanje rashoda amortizacije.

Sredstva za poslovanje Agencije planirana su u Državnom proračunu 2008. godine na sljedećim stavkama:

R.br.	Račun	Naziv računa	Plan za 2008.	Dostavljeno iz Državnog proračuna 2008.
1	2	3	4	5
1.	563026	Administracija i upravljanje	6.600.000	6.600.000
1.1.		Tekuće donacije u novcu	6.000.000	6.000.000
1.2.		Kapitalne donacije	600.000	600.000
2.	563026	Jamstva za malo gospodarstvo	4.000.000	2.550.000
3.	563027	Sufinanciranje poduzetnika	100.000	40.000
4.	563103	Izobrazba i razvoj mreže konzultanata	1.000.000	650.000
5.	563113	Izrada prijedloga Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva	25.000	25.000
A	PRORAČUN 1 do 5	Za poslovanje HAMAG-a	11.725.000	9.865.000
B	MINGORP	Za projekte MINGORP-a*	93.750.000	93.750.000
	A + B	U K U P N O	105.475.000	103.615.000

Tablica 24: Planirana i korištena sredstva Državnog proračuna za 2008. godinu

* Projekti iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008.

Za poslovanje HAMAG-a tijekom 2008. godine dostavljeno je ukupno 9.865.000 kn, od kojih je krajem studenog vraćeno u proračun 25.000 kn. Vraćena su sredstva bila namjenjena izradi prijedloga novog Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva.

Sredinom svibnja 2008. zaključen je Sporazum između Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, temeljem kojeg je HAMAG-u ustupljeno na provođenje pet projekata dodjele bespovratnih sredstava predviđenih Operativnim planom poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu. Temeljem navedenog Sporazuma Agenciji je tijekom 2008. dostavljeno ukupno 93.750.000 kn.

U Tablici 24, kolona 4, prikazana su sredstva koja su obuhvaćena Izvještajem o prihodima i rashodima, osim sredstava pod nazivom Jamstva za malo gospodarstvo koja su evidentirana u Bilanci (na računu: 511112 – Sredstva za isplatu jamstava).

Bilanca

Imovina i izvori financiranja iskazani su u Tablici 25.

Na dan 31.12.2008., Agencija je raspolagala **ukupnom imovinom** u vrijednosti 118.092.062 kn. Od navedenog iznosa 4,85%, odnosno 5.729.515 kn odnosi se na nefinancijsku imovinu, koju čini vrijednost ulaganja u zgradu ustupljenu Agenciji na korištenje, te vrijednost uredske opreme i potrebnih programa.

Financijsku imovinu čini novac u banci i blagajni, depoziti i potraživanja, zajmovi, te potraživanja za prihode poslovanja.

Na dan 31.12.2008., na računima Agencije bilo je 2.654.459 kn i u blagajni se nalazilo 4.275 kn. Na deviznim računima bilo je 363.841 EUR i 78.011 USD, što prema tečaju na kraju godine iznosi 3.067.118 kn.

Depoziti i potraživanja čine 79,06% ukupne imovine. Kunski depoziti su slobodna sredstva, oročena u Hrvatskoj poštanskoj banci i Zagrebačkoj banci dok su devizni depoziti sredstva prenesena Agenciji od strane UNDP-a posebnim sporazumom.

Potraživanja s osnove plaćenih aktiviranih jamstava iznosila su 16.279.430 kn.

Zajmovi koji su u razdoblju od 1996. do 1998. godine odobravani bankama, na kraju 1999. iznosili su ukupno 12.771.650 kn (u Županijskoj banci 2.400.000 kn, u Zadarkomercu d.d. 4.371.650 kn i u Međimurje Visokogradnji 6.000.000 kn). Sredstva su plasirana putem Tržišta novca ili izravnim ugovorima, ali nisu vraćena prema ugovorenim uvjetima. Prijavljena su, zajedno sa kamatama, kao potraživanja u stečajnim postupcima i u cijelosti priznata. Potraživanja za prihode, u iznosu 498.350 kn, su potraživanja s osnove nenaplaćenih naknada za jamstva i obračunate kamate na oročena sredstva.

Izvešće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo za 2008. godinu

R.br.	Opis	Stanje 1.1.2008.		Stanje 31.12.2008.		Index
		kn	% učešća	kn	% učešća	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
A	Nefinancijska imovina	4.395.701	3,83	5.729.515	4,85	130
B	Financijska imovina (1 do 4)	110.371.813	96,17	112.362.547	95,15	102
1.	Novac u banci i blagajni	17.044.814	14,85	5.725.852	4,85	34
2.	Depoziti i potraživanja	80.141.079	69,83	93.366.695	79,06	117
3.	Zajmovi	12.771.650	11,13	12.771.650	10,81	100
4.	Potraživanja za prihode	414.270	0,36	498.350	0,42	120
	UKUPNO AKTIVA (A+B)	114.767.515	100	118.092.062	100	103
	PASIVA					
C	Obveze za rashode poslovanja	11.398.119	9,93	2.760.668	2,34	24
D	Izvori financiranja (1+2)	103.369.396	90,07	115.331.394	97,66	112
1.	Vlastiti izvori	101.236.702	88,21	104.098.966	88,15	103
1.1.	Temeljni kapital	18.352.000	15,99	18.724.700	15,86	102
1.2.	Sredstva za isplatu jamstava	38.152.510	33,24	40.302.510	34,13	106
1.3.	Sredstva UNDP/UNOPS	34.241.452	29,84	34.064.851	28,85	99
1.4.	Ostalo	10.490.740	9,14	11.006.905	9,32	105
2.	Rezultat poslovanja	2.132.694	1,86	11.232.428	9,51	527
	UKUPNO PASIVA (C+D)	114.767.515	100	118.092.062	100	103

Vanbilančna evidencija (obveze s osnova aktiviranih jamstava)

Aktiva	837.760	679.583	81
Pasiva	837.760	679.583	81

Tablica 25: Imovina i izvori financiranja

Pasivu Agencije čine obveze za rashode poslovanja i izvori sredstava.

Obveze Agencije na dan 31.12.2008. godine iznosile su 2.760.668 kn. Od toga, obveze prema dobavljačima iznose 388.789 kn i obveze za plaću i naknadu članovima Upravnog odbora za prosinac 2008. iznose 566.604 kn. Ostale obveze iznose 1.805.275 kn. To su sredstva koja su u Bilanci 2007. godine iskazana na izvorima sredstava, a koja su u 2008., prema novoj Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija prikazana na stavci obveza.

Na dan 31.12.2008. godine, ukupni izvori financiranja iznose 115.331.394 kn. To su sredstva temeljnog kapitala u vrijednosti 18.724.700, sredstva za isplatu aktiviranih jamstava u iznosu 40.302.510 kn, sredstva prenesena sporazumom od UNDP-a u iznosu 34.064.851 kn i ostala sredstva u iznosu 11.006.905 kn. Ostala sredstva čini dobit ostvarena u Agenciji u prethodnim razdobljima i sadašnja vrijednost dugotrajne imovine nabavljene do 31.12.2007.

Višak prihoda u iznosu 11.232.428 kn prenesen je iz računa prihoda i rashoda.

Obveze s osnove aktiviranih jamstava prikazane su vanbilančno i na dan 31.12.2008. godine iznose 679.583 kn.

Račun prihoda i rashoda

R.br.	Opis	Ostvareno 1.1.-31.12.2008.	% učešća
1	2	3	4
	PRIHODI		
1.	Prihodi od pružanja usluga	1.530.293	1,43
2.	Prihodi od financijske imovine	4.650.841	4,33
3.	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	7.290.000	6,79
4.	Ostali prihodi (sredstva MINGORP-a za projekte i dr.)	93.844.950	87,45
	UKUPAN PRIHOD U 2008. (1 do 4)	107.316.085	100
	RASHODI		
5.	Rashodi za zaposlene	5.135.150	4,78
6.	Materijalni rashodi	2.872.952	2,68
7.	Rashodi amortizacije	1.810.106	1,69
8.	Financijski rashodi	166.199	0,15
A	Rashodi (5 do 8)	9.984.407	9,30
9.	Sredstva MINGORP-a isplaćivana za projekte	96.273.180	89,70
10.	Sufinanc. poduzetnika, konzultantskih usluga	1.069.564	1,00
B	Donacije (9+10)	97.342.744	90,70
	UKUPNI RASHODI U 2008. (A + B)	107.327.151	100
	Preneseni višak prihoda iz 2007.	11.243.494	
	Višak prihoda u sljedećem razdoblju	11.232.428	

Tablica 26: Račun prihoda i rashoda

Kako se novi računski plan znatno razlikuje od onog prema kojem su prikazani poslovni događaji u 2007., nema mogućnosti usporedbe, što je razlog da Tablica 26 ne sadrži podatke za isto razdoblje prethodne godine.

Tijekom 2008. godine ostvaren je **ukupni prihod** u iznosu 107.316.085 kn.

Prihodi od pružanja usluga ostvareni su u iznosu 1.530.293 kn. To su prihodi ostvareni od naknada za izdana jamstva (1.450.793 kn), i prihodi od naknada dijela troškova kod izobrazbe i certificiranja konzultanata (79.500 kn).

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu 4.650.841. Najvećim dijelom, to su kamate na oročena sredstva i na devizne depozite. Dio ovih prihoda čine i pozitivne tečajne razlike na sredstva UNDP/UNOPS.

Kao donacija iz državnog proračuna dostavljeno je 7.290.000 kn, od čega je 6.600.000 kn namijenjeno za pokrivanje rashoda tekućih i kapitalnih troškova administracije i upravljanja, 650.000 za izobrazbu i razvoj Mreže konzultanata i 40.000 kn za sufinanciranje poduzetnika.

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu 93.844.950 kn. Najveći dio ovih prihoda (93.753.600 kn), jesu sredstva MINGORP-a namijenjena provođenju projekata iz Operativnog plana poticanja

malog i srednjeg poduzetništva, uz napomenu da je 93.750.000 kn doznačeno iz proračuna, dok je 3.600 kn prihod ostvaren povratom uplaćenih sredstava po projektu Poduzetništvo ciljnih skupina iz 2007.

Manji dio ovih prihoda (91.350 kn), jesu prihodi ostvareni prodajom dugotrajne materijalne imovine.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 107.327.151 kn.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 5.135.150 kn. Obuhvaćaju bruto plaće (4.240.868 kn), doprinose na plaću (734.712 kn) i ostale rashode za zaposlene (159.570 kn). Krajem 2008. bilo je 38 zaposlenih, dok je krajem 2007. bilo 27 zaposlenih djelatnika. Prosječni broj zaposlenih na bazi stanja krajem mjeseca, tijekom 2008. bilo je 34 djelatnika, prema 26 prosječno zaposlenih tijekom 2007.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 2.872.952 kn. Obuhvaćaju naknade troškova zaposlenima za prijevoz na rad i s rada, za stručno usavršavanje i troškove službenog puta u iznosu 400.658 kn, naknade članovima Upravnog odbora isplaćene za 2007. i 2008. godinu u iznosu 250.853 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 268.343 kn, rashode za usluge u iznosu 1.850.821 kn i ostale nespomenute rashode u iznosu 102.277 kn. U ovoj skupini rashoda vrijednosno najznačajniji jesu rashodi za usluge koji obuhvaćaju usluge tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe, komunalne usluge, usluge komunikacija (telefona, interneta, pošte), zdravstvenih pregleda te intelektualne i osobne usluge. Dio ovih usluga u iznosu 91.944 kn ostvaren je za potrebe projekta Mreža konzultanata, prilikom održavanja radionica za edukaciju kandidata za nove konzultante.

Rashodi amortizacije prikazani su na računu – 4311, i iznose 1.810.106 kn. Obuhvaćaju obračunate troškove amortizacije za dugotrajnu imovinu nabavljenu od početka 2008. i troškove nabave za imovinu čija su ulaganja započeta do kraja 2007., ali se nastavljaju tijekom 2008. i dalje.

Do kraja 2007., cjelokupni troškovi nabave dugotrajne imovine teretili su rashode, a obračunati otpis imovine vršio se na teret izvora sredstava iz kojih je imovina nabavljena. Navedeni način otpisa koristit će se i dalje za imovinu nabavljenu do 31.12.2007.

Treba napomenuti da ukupno utrošena sredstva za nabavu dugotrajne imovine u 2008. godini iznose 2.627.754 kn, od čega je 1.736.232 kn plaćeno za troškove obnove zgrade i rekonstrukcije centralnog grijanja.

Financijske rashode u iznosu 166.199 kn čine bankarske usluge i negativne tečajne razlike na sredstva UNDP/UNOPS.

Donacije su prijenosi tj. ulaganja u poduzetništvo sukladno Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva, projektu Mreža konzultanata te promidžbi poduzetništva kroz supokroviteljstva i ostvareni su u ukupnom iznosu 97.342.744 kn.

Najveći dio ovih rashoda, tj. 96.273.180 kn jesu sredstva Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva koja je Agencija isplaćivala temeljem Sporazuma potpisanog s MINGORP-om o provođenju određenih projekata. Ovim putem Agencija je provodila isplatu sredstava prema sljedećim projektima: Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva, Poduzetništvo žena i ciljnih skupina, Zadružno poduzetništvo, Razvoj obrtništva i Poduzetničke potporne institucije.

Daljnjih 1.069.564 kn, također su sredstva isplaćena kao poticaj razvoju poduzetništva i to:

- realizacijom Projekta Mreža konzultanata-mjera sufinanciranja konzultantskih usluga putem izdavanja vaučera, vaučeri su isplaćeni u iznosu 525.900 kn, dok je Partnerskim institucijama isplaćeno 224.984 kn.

- prema Sporazumu MINGORP-a i Agencije o zajedničkom provođenju Projekata potpisanom u 2007., Agencija je po primitku potrebne dokumentacije pristigle početkom 2008. izvršila isplatu u iznosu 196.200 kn.
- za potpore i supokroviteljstva prilikom sudjelovanja na izložbama i manifestacijama kojima je cilj ulaganje u poduzetništvo i stvaranje poduzetničke klime isplaćeno je 122.481 kn.

Od dostavljenih sredstava za isplatu po aktiviranim jamstvima tijekom 2008. godine, bankama je isplaćeno 1.644.284 kn. Ova plaćanja evidentiraju se na računu 1294 – Ostala nespomenuta potraživanja. Istovremeno naplaćena potraživanja s ove osnove iznosila su 1.319.871 kn.

U Tablici 27 prikazani su planirani i ostvareni rashodi po aktivnostima HAMAG-a koji su financirani iz proračuna i podaci za projekte iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva (projekti MINGORP-a).

A AKTIVNOSTI (PROJEKTE):	PLAN 2008.	OSTVARENJE 2008.	INDEX (3/2X100)
1	2	3	4
Tekući izdaci	8.686.410	7.941.257	91,42
Kapitalni izdaci	1.780.000	1.810.106	101,69
UKUPNO: ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	10.466.410	9.751.363	93,17
Financiranje:			
iz proračuna	6.600.000	6.600.000	100,00
Iz prihoda prethodnih godina		160.774	
iz prih.ostvar.u HAMAG-u	3.866.410	2.990.589	77,35
SUFINANCIRANJE PODUZETNIKA	1.600.000	318.681	19,92
Financiranje:			
iz proračuna	100.000	40.000	40,00
iz prih. preth. god.-sred. za potpore	1.500.000	278.681	18,58
MREŽA KONZULTANATA	2.155.000	842.827	39,11
Financiranje:			
iz proračuna	1.000.000	650.000	65,00
iz prihoda prethodnih god.	1.155.000	192.827	16,69
A) UKUPNO HAMAG	14.221.410	10.912.871	76,74
Financiranje:			
iz proračuna	7.700.000	7.290.000	94,68
iz ostalih izvora	6.521.410	3.622.871	55,55
B) PROJEKTI MINGORP-a	96.273.200	96.273.180	100,00
Financiranje:			
iz proračuna	93.750.000	93.749.980	100,00
iz prihoda prethodnih god.	2.523.200	2.523.200	100,00

Tablica 27: Plan i ostvarenje plana za 2008. godinu

Za tekuće rashode administracije i upravljanja tijekom 2008., utrošeno je 7.941.257 kn. Ovi izdaci obuhvaćaju plaće i naknade svim zaposlenima, naknade članovima Upravnog odbora,

materijalne izdatke (tj. izdatke plina, vode, energije, uredskog i drugog materijala, i usluga). Financirani su prihodima iz proračuna u iznosu 6.000.000 kn, viškom prihoda ostvarenom s ove osnove po Završnom računu 2007. u iznosu 160.774 kn i prihodom ostvarenim u Agenciji u iznosu 1.780.483 kn.

Kapitalni izdaci administracije i upravljanja tj. izdaci evidentirani na računima amortizacije, u iznosu 1.810.106 kn, financirani su prihodima iz proračuna u iznosu 600.000 kn i prihodima ostvarenim u Agenciji u iznosu 1.210.106 kn.

Sufinanciranje poduzetnika jesu sredstva utrošena u svrhu poticanja i razvoja malog gospodarstva, u ukupnom iznosu 318.681 kn. Dio sredstava isplaćen je poduzetništvu prema Sporazumu MINGORP-a i Agencije o zajedničkom provođenju određenih Projekata potpisanim u 2007., ali je isplata uslijedila početkom 2008.

Drugi dio ovih rashoda jesu isplaćene potpore i supokroviteljstva za sudjelovanje na tuzemnim i međunarodnim izložbama i manifestacijama.

Ovi izdaci financirani su prihodima iz proračuna u iznosu 40.000 kn, i sredstvima evidentiranim na računu 2493 – Ostale nespomenute obveze - Sredstva za isplatu potpora.

Za razvoj mreže konzultanata utrošeno je 842.827 kn. Veći dio sredstva (750.884 kn) isplaćen je u vidu Sufinanciranja konzultantskih usluga putem izdavanja vaučera, tj. isplate partnerskim institucijama i isplate vaučera, a manji dio (91.944 kn) jesu izdaci vezani uz održavanje radionica za izobrazbu kandidata za mrežu konzultanata.

Ovi izdaci financirani su prihodima iz proračuna u iznosu 650.000 kn i prenesenim viškom prihoda ostvarenim s ove osnove, u iznosu 192.827 kn.

Provođenjem Projekata MINGORP-a, Agencija je isplatila ukupno 96.273.180 kn, što je financirano sredstvima dostavljenim iz Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u 2008. i 2007. godini.

Ostvarenim prihodima Agencije (u iznosu 6.272.485 kn), pokriveni su financijski rashodi (negativne tečajne razlike vezane uz devizna sredstva) u iznosu 141.100 kn. Ostvarenim viškom prihoda u Agenciji, u iznosu 6.131.385 kn financiran je dio rashoda Administracije i upravljanja-tekući i kapitalni izdaci (2.990.589 kn), dok će se dio ostvarenog viška prihoda u iznosu 3.140.795 kn koristiti za obavljanje djelatnosti Agencije u narednom razdoblju.

9. ZAKLJUČAK

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo već četvrtu godinu za redom bilježi rast poslovanja koji se odnosi na povećanje broja izdanih jamstava i njihovog iznosa, provođenje većeg broja programa bespovratnih potpora, jačanje mreže konzultanata za malo gospodarstvo izobrazbom konzultanata i sufinanciranjem konzultantskih usluga te jačanje poduzetničke infrastrukture.

Krajem 2008. godine, Agencija je započela s pripremama za akreditaciju, nakon koje će biti spremna na ulogu posredničkog tijela za provedbu projekata financiranih iz strukturnih fondova EU. Ova izuzetno važna uloga rezultat je stalnog i kvalitetnog razvoja Agencije i postizanja izvrsnih rezultata iz godine u godinu.

Sve aktivnosti koje HAMAG provodi usmjerene su na poticanje razvoja poduzetništva i jačanje njegove konkurentnosti.

Ulaskom Republike Hrvatske u euroatlantske integracije poduzetnicima se otvaraju mnoge mogućnosti koje će moći iskoristiti samo ukoliko budu konkurentni na globalnom tržištu, stoga je od izuzetnog značaja ulaganje u znanje, inovacije i nove tehnologije.

Kao najveća agencija za razvoj poduzetništva, HAMAG će im svojim aktivnostima i nadalje biti čvrst oslonac da na tom putu uspiju.